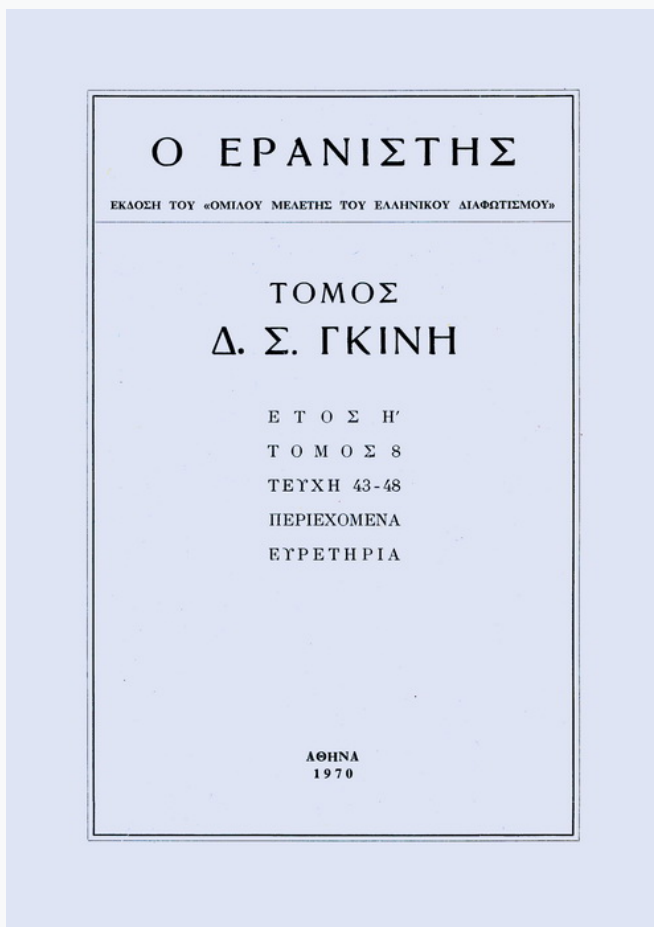

The Gleaner

Vol 8 (1970)

In Honour of D. S. Ginis

Αντιβολή του κειμένου της Εξαβίβλου του Αρμενοπούλου κατά νέο σύμμικτο κώδικα της Μονής Ομπλού

Αγαμέμνων Τσελίκας

doi: [10.12681/er.9938](https://doi.org/10.12681/er.9938)

Copyright © 2016, Αγαμέμνων Τσελίκας

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Τσελίκας Α. (2016). Αντιβολή του κειμένου της Εξαβίβλου του Αρμενοπούλου κατά νέο σύμμικτο κώδικα της Μονής Ομπλού. *The Gleaner*, 8, 281–301. <https://doi.org/10.12681/er.9938>

**ΑΝΤΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΞΑΒΙΒΛΟΥ
ΤΟΥ ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΑ ΝΕΟ ΣΥΜΜΙΚΤΟ ΚΩΔΙΚΑ
ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΟΜΠΛΟΥ**

Στή βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς Ὀμπλοῦ κοντά στήν Πάτρα εὐτύχησα ν' ἀνακαλύψω χειρόγραφο, πού δὲν ἀναφέρεται στὸ σύντομο κατάλογο Λ. Πολίτη («Πελοποννησιακά», Α' 1956, σσ. 251 - 252). Τὸ χειρόγραφο δὲν εἶναι χρονολογημένο, ἀλλὰ ἀπὸ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα καὶ ἀπὸ ἄλλα ἔργα, πού περιλαμβάνει, φαίνεται νὰ γράφτηκε γύρω στὰ 1430 στὴ Θεσσαλονίκη. Ἡ μνεία, ιδιαίτερα, πέντε χρονολογημένων δικαστικῶν ὑποθέσεων, πού ἐμφανίστηκαν στὴ Μητρόπολη τῆς Θεσσαλονίκης, ἐπιβεβαιώνει κατὰ κάποιον τρόπο τὴν εἰκασία, ὅτι ὁ κτήτοράς του θὰ πρέπει νὰ εἶχε ἄμεση σχέση μετὰ τὴν Μητρόπολη αὐτὴ (βλ. κατωτέρω σσ. 284,42 289,39 290,53 296,54 297,12).

Ἀνάμεσα στ' ἄλλα περιέχει καὶ τὴν Ἑξάβιβλο τοῦ Ἀρμενοπούλου. Τὸ κείμενό της περιλαμβάνεται στίς σελ. 1 - 224 καὶ εἶναι γραμμένο μετὰ ἐπιδέξια διάταξη κεφαλαίων καὶ παρασελιδίων παραπομπῶν κατὰ παράλληλα χωρία.

Ἐπιφυλάσσομαι νὰ δημοσιεύσω πλήρη περιγραφή τοῦ κώδικος σὲ νέο συμπληρωμένο κατάλογο τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς καθὼς καὶ τὰ περιεχόμενα ἐκεῖ ἀνέκδοτα φιλολογικὰ καὶ ἄλλα ἔργα, τῶν ὁποίων παρασκευάξω ἤδη τὴν ἔκδοση. Πρὸς τὸν παρὸν σπεύδω νὰ παρουσιάσω ἀντιβολὴ τοῦ κειμένου μετὰ τὴν ἔκδοση Heimbach. Οἱ ἀριθμοὶ μετὰ τὰ ἡμιπαχέα στοιχεῖα ἀντιστοιχοῦν στίς παραγράφους αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ἐκδόσεως.

ΚΡΙΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

”Η

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

1,5 δίκαια : δικαίως. 5,6 προεναποκειμένην : προανακειμένην.
6,7 ἀδίκων ὡς φησι : ὡς φησι ἀδίκων. 7,6 τοῦτω : τοῦτο. 8,4 ἀπαιτεῖ ἐνταῦθα : ἐνταῦθα ἀπαιτεῖ. 8,7 νοήσης : νοήσεις. 10,6 πρὸς τοῦ καταδικασθέντος : πρὸς τοῦ δικασθέντος. 12,4 οὐκ οἶδε : οὐκ εἶδε. 13,5 Οἱ λέξεις πόρῳ θέσθαι δὲν προστίθενται. 14,2 κάλλιστα ἡμεῖς : κάλλισθ' ἡμεῖς. 14,3 τοῦτω : τοῦτωϊ. 14,6 συναγάγη : συναγάγοι. 16,2 ΠΑΡΑ ΛΕΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΤΩΝ ΕΥΣΕΒΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ : ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΝΕΥΣΕΒΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΛΕΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. 16,6 Ὁ σύνδεσμος καὶ ἐλλείπει 17,1 τοῦτο : τοῦτον. 17,3 πολεμούσας αὐτῶ : αὐτῶ πολεμούσας.

ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ

Στὸν τίτλο ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ οἱ λέξεις τῶν νόμων δὲν προστίθενται.

19, 3 σκοποῦ : σκοπεῖν. 20,9 ἄρα ἕκαστον : ἄρ' ἕκαστον. 21,1 ἐπαρχικῶν : ἐπαρχικῶν τε. 22 Οἱ ἑλληνικοὶ ἀριθμοὶ ὑπάρχουν. 23,4 κᾰκείνο : κᾰκείνω. 24, 3 Ἡ λέξις ταῦτα προστίθεται. 24,4 παλαιοῖς : τοῖς παλαιοῖς. 25,3 εἰς τὰ πρωτότυπα : εἰς πρωτότυπα. 25,5 Οἱ δέ : Οἱ μέντοι.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΕΞΑΒΙΒΛΟΥ

Βιβλίον Α'

- Τίτλος β' Ὁ ψευδοτίτλος ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἐν τούτῳ καὶ περὶ δικαιωμάτων καὶ ἐγκλημάτων καὶ γυναικῶν δημοσίων.
 » γ' Ὁ ψευδοτίτλος ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἐν τούτῳ περὶ ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἀφηλίκων.
 » δ' Ψ/τίτλος Η Codex Haenelianus περὶ στρατῶν: περὶ στρατιωτῶν.
 » θ' Ψ/τίτλος Η ἀλληλοκληρονομίας : ἀλληλοκληρονομιῶν.

Βιβλίον Β'

- Τίτλος α' Ψ/τίτλος Η βληπιμαίου : κλοπιμαίου.
 » δ' Ψ/τίτλος Η περὶ ὕδατον . . . καὶ περὶ τοῦ ἐν ἀρῶ : περὶ ὕδατων . . . καὶ περὶ τῆς ἐν ἀρῶ.
 » ε' λειτουργιῶν : λειτουργιῶν καί.
 » στ' Ὑπάρχει Ψ/τίτλος ὁ ἐξῆς: Ἐν τούτῳ καὶ περὶ σκύλων.
 » ι' Ψ/τίτλος Η ἐκποιήσεως : ἐκποιήσεως τούτων.

Βιβλίον Γ'

- Τίτλος α' Ψ/τίτλος Η περὶ βασιλικῶν δωρεῶν : περὶ βασιλικῆς δωρεᾶς.
 » γ' ἀγορασίας : ἀγοράς.
 » ε' Ψ/τίτλος δὲν ὑπάρχει.
 » στ' Περὶ ἐγγνητῶν καὶ ἀντιφωνητῶν : Περὶ ἀντιφωνητῶν καὶ ἐγγνητῶν.
 » ια' Ψ/τίτλος δὲν ὑπάρχει.

Βιβλίον Δ'

- Τίτλος στ' Ὁ Τίτλος αὐτὸς συμφωνεῖ ἀπόλυτα μὲ τὴν ἐκδοσὴ.
 » ζ' γάμων κεκαλυμμένων : κεκαλυμμένων γάμων.
 » η' Ὑπάρχει Ψ/τίτλος ὁ ἐξῆς: Ἐν τούτῳ καὶ περὶ νόθευσις καὶ ἀδελφοποιίας.

Βιβλίον Ε'

- Τίτλος ια' ληγάτων : λεγάτων.

Βιβλίον ΣΤ'

- Τίτλος ια' Ψ/τίτλος Η καὶ ἰδιωτικὰς φυλακάς : καὶ ἰδιωτικὰς ποιούντων φυλακάς.

Ἐτεροὶ τίτλοι διάφοροι ἀναγκαῖοι: Ἐτεροὶ τίτλοι ἀναγκαῖοι διάφοροι.

- Τίτλος δ' Ὑπάρχει Ψ/τίτλος ὁ ἐξῆς: Ἐν τούτῳ καὶ περὶ ἱερέων καί, κληρικῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Ὅλοι οἱ Ψ/τίτλοι εἶναι γραμμένοι σὲ συνέχεια μὲ τοὺς κανονικοὺς ἐκτὸς ἀπὸ τὸν α' καὶ γ' τοῦ Α' βιβλίου καὶ τὸν γ' τοῦ Γ' βιβλίου, ποὺ εἶναι γραμμένοι στὸ περιθώριο.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'

Τίτλος α'

1,4 Μετὰ τὴν λέξη πολιτικά ἀκολουθοῦν οἱ λέξεις οὔτε νόμοι. 2,4 ἦσαν γάρ τινα καί: ἦσαν γὰρ καὶ τινα. 2,7 δωδεκάδελτον : δύοδεκάδελτον. 4,5 Ἐρμογενειανόν : Ἐρμογενειανόν. 6,6 διτάς : διπλάς. 8,2 Ἡ ἄρνησις οὐκ στὸ ρῆμα

ἐξέθεντο δὲν ὑπάρχει. 9,3 οἶον : ὄν οἶον. 9,4 γενόμενα : γεννώμενα. 10,1 Ὁ σύνδεσμος καὶ μετὰ τὴν λέξην Ἐθνικός δὲν ὑπάρχει. 11,1 μία πόλις μόνη κέχρηται : μία μόνη κέχρηται πόλις. 11,2 διὰ τὸ συμφέρον : διὰ τὸ συμφέρον. 11,5 νομοθετήση : νομοθετήσῃ. 11,9 καὶ μᾶλλον : μᾶλλον καὶ. 12, Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 13,1 Οἱ λέξεις [καὶ τοῦ ἴσου] δὲν ὑπάρχουν. 13,3 ἀμαρτημάτων σωφρονισμός : πραγμάτων σωφρονισμός. 16,3 Ἡ λέξη [τι] δὲν ὑπάρχει. 21, - 22, Καὶ οἱ δύο παράγραφοι δὲν ὑπάρχουν. 23,4 Ἡ λέξη [γενόμενον] δὲν ὑπάρχει. 24,4 χειρήση : χερήσῃ. 24,5 δαπανήση : δαπανήσῃ. 24,9 ἐκείνον : ἐκείνου. 24,9 παρὰ τοῦτον : παρὰ τοῦτο. 27,1 βούληται : βούλεται. 28,1 ἀρέση : ἀρέσῃ. 29,1 βασιλέως ἀπόφασις : ἀπόφασις βασιλέως. 30,2 χαρίσῃται : χαρίζεται. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : "Οτι ἀντιγραφὴ λέγεται ἡ βασιλικὴ πρόσταξις δι' αὐτὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ προηγουμένων ἀναφορῶν γίνεσθαι τὰς βασιλικὰς προστάξεις. 33,3 εὐρίσκηται : εὐρίσκειται. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ ἐξῆς κατὰ σειρὰν παράγραφοι : 35, 34, 37. καὶ 36. 35,1 ἐν τῇ πόλει : ἐν πόλει. 35,2 καὶ γὰρ : καὶ ἡ συνήθεια. 37,2 ὁμοίως : νόμοις. 39,1 Στις λέξεις οὐχ ὑπόκειται ἀναφέρονται οἱ λέξεις ἢ ἀμαρτήσας οὐ κολλάζεται πὺρ εἶναι γραμμένες στὸ περιθώριον. 41 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Φάκτον δὲ ἐστὶ καὶ τὸ τῆς ὑποθέσεως ἀποτέλεσμα καὶ μετὰ τὴν 42 τὰ ἐξῆς : Φάκτον ἐστὶ τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ τῆς ὑποθέσεως ἀποτέλεσμα οὐδὲνα ὄν βλέπτει τὸ μὴ γινώσκειν τόδε, τί γέγονεν, καὶ διὰ τοῦτο μὴ κωπεῖν (sic) περὶ αὐτοῦ.

Τίτλος β'

1,1 Ἡ λέξη δεῖ δὲν ὑπάρχει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ δύο σχόλια α) Ἰστέον, ὅτι . . . συνιστάμενον καὶ Πᾶν δὲ κριτήριον. . . ἐξουσίαν καὶ κατόπιν τὸ σχόλιον β) στή σελ. 35, ὅπου 1 ἀξιώσει : ἀξιώσῃ καὶ 2 ὁμολογήσει : ὁμολογήσῃ. 3,6 ἐπεξέλλθῃ : ἐπεξέλθῃ. 3,14 εἰ δὲ μὴδὲ οὕτω προσεδροεῖν : εἰ δὲ οὕτω μὴ προσεδροεῖ. 4,1 δ' : νδ'. 4,2 Οἱ λέξεις οὔτε . . . κωλυούσης δὲν ὑπάρχουν. 5,1 τριμηναίος : τριμηναίος. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Παραγραφὴ ἐναυθα ἢ ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας, ὅταν προβάλλῃ τοῦτο ὁ ἐναγόμενος, ὅτι οὐ δεῖ κρινεσθαι δις ἐφ' οἷς πρότερον ἐκρίθη. 7,2 ἀποδείξεσιν : ὑποδείξεσιν. 8,1 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξην ἀποτιθέμενος ὑπάρχει ἢ ἐγγραφον ὁμολογίαν ἐκτιθέμενος. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Συμπαίξῃ τὸν κατηγοροῦντα τῷ κατηγορομένῳ λέγεται, ὅταν ἐκδιδόναι καὶ συγχωρεῖν αὐτῷ τὰ κατηγορηματὰ καὶ οἷον ἐκόντα ὑπολαλεῖν τε καὶ ὑπεξίστασθαι ἀσυμπαίξως δὲ πάλιν τὸ ἐναντίον διακεισθαι αὐτόν. 9,1 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξην ἀπόθηται ὑπάρχει ἢ κατηγορήσει. 12,4 ἀποδοῦναι : ἀποδοθῆναι. 14,3 αὐτῶν : αὐτῶ. 15,1 αὐτοῦ : αὐτοῦ. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ τὸ σχόλιον ρ στή σελ. 38, ὅπου 1 παρὰ τῶν νόμων : περὶ τῶν νόμων. 3 ἴσα λέγεται : ἴσα λέγονται. 6 τοῖς δὲ ὀλίγον : τοῖς δὲ ἄλλοις ἐξ ὀλίγου. 7 τὸ τρίτον : τὸ πλεόν. 9 τὰ δὲ ἴσα : τὰ δὲ ἴσα. 9 τοῖς πολλοῖς : τοῖς λοιποῖς. 11 γένηται : ἐγένετο. 12 αὐτῶν : αὐτά. 16,1 Τότε : "Οτι. 16, 2 βλέπεται : βλέπεται. 17,2 κινούμενον : κοινούμενον. 18,1 Μετὰ τὴν λέξην χρημάτων ἀκολουθεῖ τοῖς ἔχουσι. 22,1 Στὴ λέξην κατηγορηθεὶς ἀναφέρονται οἱ λέξεις ἢ ἴσον ἢ ἔλαττον πὺρ εἶναι γραμμένες ἀντίστοιχα στὸ περιθώριον. 22,1 Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιον 31 στή σελ. 41, δηλονότι . . . ὡς εἴρηται, ὑπάρχουν ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξην ἀντικατηγορεῖν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ τὸ σχόλιον ω Χρηματικαὶ ὑποθέσεις . . . τιμωρίαν καὶ κατόπιν τὰ ἐξῆς : Ἐξωμοσία ἐστὶ τὸ εἰς τὴν κεφαλὴν ἢ τὴν σωτηρίαν τοῦ βασιλέως ἢ τὴν οἰκίαν σωτηρίαν ὁμῶσαι. 25,1 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξην καλεῖται ὑπάρχει ἢ ἔλκεται. 25, 3 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξην καλῶν ὑπάρχει ὁ ἔλκων. 29,1 εἶποι : εἶπει. 29,1 παρασκευάσαι : παρασκευάσει. 31,5 Οἱ λέξεις Ἀπὸ . . . ἐγκλημα δὲν ὑπάρχουν. 36,1 Μετὰ τὴν λέξην γυνὴ ὑπάρχει ὁ σύνδεσμος καί. 37,1 ἢ αἰσχροκερδεῖς : ἢ ὡς αἰσχροκερδεῖς. 38,1 λέγηται : λέγεται. 42,1 ἀδελφῆς : ἀδελφοῦ. 43,1 διεξελθεῖν : ἐξελθεῖν. 45,β ἀλλ' ἄλλου : ἀλλὰ ἄλλου. 55, Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Τοῦ κατὰ στοιχείον κεφ. ι'. Ὁ πρῶτος μὴ παραδιδούς τὸ πρᾶγμα ἐνάγεται εἰς τὸ διαφέρον τῷ ἀγοραστῇ καὶ εἰ συμβαίνει τὸ διάφορον, ὑπερβαίνει τὸ τίμημα. βιβ. δ' κεφ. α'. Διάταξις ἐστὶ οὐδεὶς μετὰ τὴν προκάταξιν παραιτεῖται δικαστήριον"

οὐδείς μετὰ προκατάρξιν δύναται παραιτεῖσθαι δικαστῆρ ἢ συνδικαστῆρ αἰτεῖν· πρὸ γὰρ προκατάρξεως τοῦτο γενέσθαι δυνατόν. Προκατάρξις ἐστὶν ἡ διήρησις τῆς ὑποθέσεως καὶ οὐχὶ ἐκδοσις. 57,1 Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιον 73 στῆ σελ. 51 ἤγουν βοηθοῦνται καὶ συγγνωμονοῦνται ὑπάρχον ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη θάλπονται. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιον 74 στῆ σελ. 51, περὶ τούτου . . . νομίμων.

Τίτλος γ'

1, 1 Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιον α) στῆ σελ. 50. Ἄγωγαί καλοῦνται . . . δικαστήριον εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριον. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Ἡ ἀπὸ τοῦ χρόνου παραγραφή λεπτῶς μὲν ὡς ἔχει ἐν τῷ τίτλῳ τῶν ἰνστιτούτων διαλαμβάνεται ἐν κεφαλαίῳ τῷ περὶ τῶν ἐν χοίσει λαμβανομένων καὶ μακρῷ χρόνῳ διακατεχομένων, συνοπτικώτερον δὲ καὶ ἡμεῖς περὶ τούτου διαληψόμεθα. Αἱ τῶν πραγμάτων κτήσεις ἢ καλῶς γίνονται, ὡς ὅταν τις παρὰ τοῦ οἰκείου δεσπότην λάβῃ τι λόγῳ ἀνδρείας ἢ χάριτος ἢ ἀνταλλαγῆς καὶ ὁ τοιοῦτος αὐτὸς τε τοῦ πράγματος ἀναιτίως ἐστὶ δεσπότην καὶ πρὸς ὃν ἂν ἐκποιήσεται τῷ ἴσῳ λόγῳ δεσπότηρ ἀποκαθίστησι, περὶ ὧν νῦν λόγος οὐκ ἐστὶν οὐδείς, ἢ πάντως κακῶς, ἢ ἀδιαισθητῶς, περὶ ὧν νῦν σαφέστερον ἐκδοθῆναι. Καὶ ὁ μὲν κακῶς κτησάμενος ἢ κλοπῇ ἢ βίᾳ δηλαδὴ τὸ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενον κέκτηται, περὶ ὧν κἂν ἐκποιῆται πρὸς ἕτερον πρόσωπον, οὐκ ἐστὶ ἀπὸ χρόνον οὐδεμίᾳ παραγραφῇ, κἂν τὰ μάλιστα ὁ τοῦτο λαβὼν οὐκ ᾔδει ὅτι ἐστὶ ἀλλότριον οὐ γὰρ ἔχει χώραν ἐπὶ τούτου τὸ καλῇ πίστει, ἐπεὶ ἡ τοῦ πράγματος ὑπόθεσις ἀρχίθην ἐπιπόρος ἦν. Κλοπῇ γὰρ πάντως ἢ βίᾳ προκατηργάσατο. Ἐπεὶ δὲ τινες ἀπὸ μισθώσεις ἢ ἐπιτροπείας ἢ κουρατωρείας ἢ ἔρημον εὐρόντες κτήμα κατέχοιτες αὐτὸ καὶ πρὸς ἕτερον ἀπέδοντο πρόσωπον, περὶ τούτου ἡ διάταξις οὕτω φησί, ὡς, εἰ μὲν ὁ λαβὼν ἐγίνωσκεν, ὅτι ἀλλότριον ἦν, ὅπερ ἔλαβεν, καὶ οὐ τοῦ δίδοντος, τοῦδε κακῇ πίστει ἐστὶ καὶ οὐκ ἐστὶ τούτου δεσπότης λαβὼν ποτε διὰ τῆς χρονίας νομῆς· εἰ δὲ οὐκ ᾔδει, ἀλλὰ νομίζων γνήσιον εἶναι δεσπότην τὸν ἐκποιούμενον οὕτω τὸ κτήμα ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, καλῇ πίστει τοῦτός ἐστι. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ τοιοῦτος ἐπὶ δεκαετίαν ἀκαλύτως καὶ ἀναμφιβόλως αὐτὸ νευθῆ ἔνδημιούντος τοῦ κυρίου δεσπότην καὶ ὁρῶντος καὶ μὴ εἰς δικαστήριον ἐλκύσαντος, ἔκτοτε ἡ γνησία δεσποτεία εἰς τὸν νευόμενον μετατίθεται ἀφαιρεθεῖσα ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ κυρίου δεσπότην διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δικαίως ὑποστάτους τοῦτο ποιῆς· ἐὰν δὲ ὁ δεσπότης τοῦ πράγματος ἀπόδημος ἦ, μέχρι τῆς εἰκοσαστίας ὁ χρόνος ἐκτείνεται καὶ, ἐὰν τοῦτο παντὶ μῆτι δὲ ἑαυτοῦ μῆτι δὲ ἑτέρου τινὸς εἰς δικαστήριον τὸ ἑαυτοῦ ἀνακαλέσεται, ἀλλὰ νευθῆσεται τὸ κτήμα ὁ νευόμενος ἀναμφιβόλως καὶ ἀνεκλήτῳ νομῇ καὶ οὕτω κυρίως δεσπότης ἔκτοτε αὐτὸς ἐστὶ, ἔχων βοηθοῦσαν αὐτῷ τὴν ἀπὸ τοῦ χρόνου παραγραφῆν. Ἐν τρισὶ δ' ἔτεσι ἄρχει τὰ τῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου παραγραφῆς οἶον ἐὰν τις ἐλεύθερον ἐπιτροπεύων πρόσωπον ἀπεμπολήσῃ τοῦτο. Οὔτε γὰρ ἡ τῆς δεκαετίας οὔτε ἡ τῆς εἰκοσαστίας νομῇ βοηθήσει τῷ ἀγοράσαντι, κἂν τὰ κάλλιστα μὴ ᾔδει τὸ πρόσωπον ἐλεύθερον ὄν. Ἄλλ' οὐδὲ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἢ τοῖς δημοσίοις δύναται βοηθῆσαι τὴ ἡ τοῦ χρόνου νομῇ. Ταῦτα δὲ εἰσὶν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων· ἐπὶ γὰρ τῶν κινήτων τῶν καλῇ πίστει νευομένων ἡ τριετία ἀποκλείει τὴν ἀγωγῆν. 10, Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τῇ γ' ἡμέρα τοῦ «στ>γ'» ἔτους ἐξητήθη ἐν τινι τῶν νομίμων βιβλίων εὐρίσκεισθαι τὸ ρητὸν τὸ λεγόμενον, «ἀγωγῆ μὴ κινήθεισα κατὰ πατρός οὐδὲ κατὰ υἱοῦ κινήθῃναι δύναται». Καὶ μετὰ πολλῶν ἔσεων εὐρέθη ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει βιβλία δύο τῆς Ἐλκογῆς τῶν τριῶν βασιλέων, ὧν τὸ μὲν μικρόν ἐστι, τὸ καλούμενον Πρόχειρον, ὃ εὐρίσκεται πολλαχού, τὸ δὲ μέγα, ὃ καὶ εὐρέθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἐκ Βαράγκων ὀνομαζομένου Ἀδάμ, τοῦ καθολικοῦ κριτοῦ τῶν Ρωμαίων. Ἐν οὖν λέ' τίτλῳ τοῦ τοιοῦτον βιβλίου ἔγκειται κατὰ λέξιν οὕτως: «ἀγωγῆ ἢ μὴ κατ' ἐμοῦ κινήθεισα οὐδὲ κατὰ τῶν ἐμῶν δύναται κινήθῃναι κληρονομία» οἶον, ἐπὶ θέματος ἐλληγάτευσά σοι, μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον νομίματα ὄ' ὥστε μὲν ἐν ὄσῳ κληρονομία οὐ περιέστη, οὐκ ἀπαιτεῖς αὐτὰ διὰ τὸν εἰρημένον κανόνα· ἀποθανόντος δὲ ἐμοῦ, εἰ οὐ ζητεῖς τὸν κληρονομίον μου, ἀλλὰ ἀποθάνῃ οὗτος ὁ κληρονόμος, οὐκ ἀποδίδωσί σοι ὁ ἐκείνῳ κληρονόμος, ἐπειδὴ ἀγωγῆν κατὰ τοῦ πατρός τοῦ κληρονομοῦ οὐκ ἐποίησας. 15,3 Ὁ σύνδεσμος μὲν μετὰ τὴν λέξιν ποτε δὲν ὑπάρχει. 17,3 Μετὰ τὴν λέξιν χρόνοι λ' ἀκολουθεῖ ἡ φράση

ἀφ' οὗ ἔφηβοι γέγονται. **19** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον: Ἀγωγαὶ νοξάλιαι λέγονται ὅταν δοῦλος τινὸς παρὰ θέλημα τοῦ οἰκείου δεσπότην βλάψει τινὰ καὶ κρίνει ὁ βλαβῆς ζητῶν τὸν βλάψαντα δοῦλον ἐκδοθῆναι αὐτῷ παρὰ τοῦ δεσπότην. **20,5** ἀναγκάζεται: ἀναγκάζεται. **22,3** κατὰ νομῆως: κατὰ νομαίων. **23**, Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο *i* στὴ σελ. 60, τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον. Πρωτότρια... καλοῦνται. **35** Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μεταξὺ τῆς **33** καὶ **34**. **40,1** ἀντιφωνῆσει: ἀντιφωνούση. **49,1** περισσοπραξίαν: περισσοπραξίαν. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη περισσοπραξίαν ὑπάρχει ἡ φράση τὴν ἐπέκεινα τοῦ πράγματος ἀπαιτήσιν. **50** Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **52**. **54,1** χρεώστον: χρεωστομένου. **62** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο *y* στὴ σελ. 68, Ἡ περὶ δόλου... ζημίαν. **66,2** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη περιγράφονται ὑπάρχει ἦρον οὐ περιτρέχει αὐτοῖς χρόνος. **67,4** Ἡ φράση ἢ ἀπουσία... ἐπιζήμιος δὲν ὑπάρχει· στὴν θέση τῆς ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς: Ἐκεῖνος λέγεται ἀπεινὰ διὰ πρᾶγμα δημόσιον, ὁ πεμφθεὶς ἐπὶ πρεσβείαν ἢ ἐπὶ τοῦ ἡτήσαι κάστρον ἢ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις. Ὁ δὲ κοιτῆς, οἱ διοικηταὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοῦ δήμου ἐγκραχειρισμένοι δουλείας, οὐ δοκοῦσι ἀπεινὰ διὰ δημόσιον εἰς τὸ κτήσασθαι νομῆν ἢ ἀπολέσαι, διότι πάντες θέλοντες ταῦτα τὰς ὑπηρεσίας ὑπεισέρονται παρέχοντες καὶ τινα.

Τίτλος δ'

2 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **8, 1** Μετὰ τὴν λέξη Ἰσαύρους ὑπάρχει τοὺς ἀρπυγας, τοὺς φονεῖς καὶ τοὺς χουσιαρίους φασίν. **12** Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **13**. **13,1** [προ]γυμναζομένη: γυμναζομένη. **14,1** ὑπεξαίρουμένων: ὑπεξαίρουμένων. Οἱ παράγραφοι **15, 16**, καὶ **17**, δὲν ὑπάρχουν. **23,1** τῶν δημοτῶν: τῶν δημοσίων. **27** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Οὐδέποτε ὁ αὐτὸς καὶ εἰς δικολογεῖν καὶ δικάζειν κατὰ ταῦτα δύναται καὶ στὸ περιθώριο ἀντίστοιχα ὑπάρχει ἐκ τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον. Οἱ παράγραφοι **29 - 31** δὲν ὑπάρχουν. **42** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ὑπάρχουν ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο *r* στὴ σελ. 84, Ἐκκλητὸς ἐστίν... ἑτέρον τινός. **45** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ εὐρίσκονται οἱ παράγραφοι **63** καὶ **64**. **46, 5** τυγχάνοι: τυγχάνει, καὶ μετὰ τὴν λέξη αὐτὴ ὑπάρχουν οἱ λέξεις καὶ περαιτέρω. Οἱ παράγραφοι **50 - 61** καὶ **65 - 67** δὲν ὑπάρχουν. **69,7** ὡς δαπανώντος: καὶ δαπανώντος. Οἱ παράγραφοι **71 - 73** δὲν ὑπάρχουν.

Τίτλος ε'

2,5 Ἡ φράση ἀλλὰ τούτων... οὐ κεκώλυται. δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος στ'

1, 2 Ἡ φράση ἀλλ' εὐδὸπολήπτους... μαρτυροῦν δὲν ὑπάρχει. **1,6** εἰ δεήσει: εἰ δεήσει. **5,1** Ὁ σύνδεσμος καὶ δὲν ὑπάρχει. **7** Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο *i* στὴ σελ. 100, τῶν μαρτύρων... γράμματα εὐρίσκονται στὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς παραγράφου. **7,7** προσδέχεσθαι: παραδέχεσθαι. **9,5** θέα: βία. **9,10** δεηθεῖεν ὅλως: ὅλως δεηθεῖεν. **11** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος **23**. **15** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **16,2** ἐκμαρτυρίων: μαρτυρίων. **17,2** τῷ δικαστηρίῳ: ἐν τῷ δικαστηρίῳ. **26, 2** τοιαύτας τινάς: τοιαύτας τινὰ. **35** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **36,1** κ': εἴκοσι πέντε. **39** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **41** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος **44**. **42,1** οὐ μαρτυρεῖ ἐν διαθήκῃ: ἐν διαθήκῃ οὐ μαρτυρεῖ, μαρτυρίας: μαρτυρίαν. **49,1** Ἡ φράση οὐ μαρτυρεῖ... φλαορίαν δὲν ὑπάρχει. **52** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **53,2** Ἡ λέξη αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει. **56,1** γνώμενον: δεικνύμενον. **56,2** δύναται ἦττον: ἦττον δύναται. **57,2** Ἡ φράση τοῦτο δέ... μαρτυρίας δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ζ'

2, 4 Στὴν λέξη ἀντίδικος ἀναφέρεται ἡ φράση καὶ οὐχ ὁ δικαστὴς ποῦ εἶναι γραμμηνὴ στὸ περιθώριο. **4, 1** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη ἐμῆς ὑπάρχει περὶ τοῦ ἀντιδίκου. **5** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο *a* στὴ σελ. 112, Ὁ ἐνδίκος ὄρκος... ἀπόλεσεν, ὅπου **3** ἐπέλευσεν: ἐπελεῦση. **4** κατὰ οἰκίας: κατὰ οἰκείου. **5** ἐξημιώθη: ἐξημιώθη. **6** ἀπόλεσα: ἀπόλεσα. **8** κατ' ἐμοῦ:

κατ' αὐτοῦ. 14 ὁμότης : ὁμόσει. 15 Στὴ λέξη ταξιαίνωνος ἀναφέρεται ἡ φράση Ταξιαίων λέγεται ὃν τάξει ὁ δικαστὴς μετὰ δικαίας διατιμῆσεως, ποὺ εὐρίσκειται στὸ περιθώριο. 6, 4 ἐπιφέροντα : τὸν ἐπιφέροντα. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο α στὴ σελ. 112, Τρεῖς ὄρκους . . . οὐ παραδέχεσθαι, ὅπου 1 ὄρκους : ὄρκοι. 7, 4 τοιοῦτόν τι : τοιοῦτον. 8, 4 Ἡ φράση καὶ οὐκ ἔστι δίκαιον . . . ὑποστρέφειν δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος η'

7, 1 ἀγωγάς : ἐναγωγάς. 12, 1 ἐν ἰδία : ἰδία. 15 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος θ'

6, 2 Οἱ φράσεις ταῦτα κρατοῦσι . . . πληρωθῆναι δὲν ὑπάρχουν. 7, 3 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη ἀρχῆ ὑπάρχει ἐξουσία. 9, 4 μὴ τυχόντος : μὴ τυχόντα. 14, 3 διὰ παραγραφῆς : δι' ἐγγραφῆς. 16, 2 Ἡ φράση Ἡ δὲ ἀμφίβολος . . . καταβάλλεται δὲν ὑπάρχει. 18, 1 Οἱ φράσεις ὡς ὅταν . . . καταβάλλεται δὲν ὑπάρχουν. 19 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: ὅτι τὰ αἰσχροῦ καὶ ἄθεσμα καὶ μὴ κατὰ φύσιν σύμφωνα ὁ νόμος ἀκροῦ, λέγονται παράνομα, οὐκ ἐδῶται.

Τίτλος ι'

3 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: οὐ διαλύεται γὰρ τις ἐπὶ μοιχείας κωήσας, ἀλλ' ἀναγκάζεται ἢ ἀπελέγξαι αὐτὴν ἢ μὴ ἀπελέγξας ὡς συγκοφάντης καταδικασθῆναι. 4 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο εε στὴ σελ. 132, Ψῆφον ἐδῶμένην . . . ὑποθέσει, ὅπου 5 διετίαν : τὴν διετίαν. 7 ὁ Μάγιστρος : καὶ ὁ Μάγιστρος. 8 Τὸ ἄρθρο τὸν δὲν ὑπάρχει. 11, 4 ἢ πρόστιμον : πρόστιμον. 14, 2 συμφωνῶν : συγχωρῶν. 17, 2 εἶτε τὰ : εἶτε τῶ τὰ. 18, 1 Μετὰ τὴν λέξη αἰτίας ὑπάρχει τις.

Τίτλος ια'

5, 2 καὶ τοὺς καρπούς : καὶ καρπούς. 6, 4 Ἡ φράση Λοκεῖ γὰρ . . . ἐρχεσθαι δὲν ὑπάρχει. 7, 4 ἐπήγαγεν : ἀπήγαγε. 9, 1 παρὰ αὐτοῦ : αὐτοῦ. 11, 1 ἐπὶ τὸ πολὺ : ἐπὶ πολὺ.

Τίτλος ιβ'

20 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι 31 καὶ 32. 27, 3 τέλοςμα : τέλος. 28, 6 πέντε ἐνιαυτοὺς συναπτοὺς μετὰ τοὺς κέ' ἐνιαυτοὺς : τοῦτο ἀνήρηται ἐτέρωθεν καὶ ἔστιν τετραετία μετὰ τὸν κέ' ἐνιαυτόν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ 33. 32, 1 ἐκποιήσας τι : ἐκποιήσῃ τι. 32, 4 εἰς παρασκευὴν : εἰς τὴν παρασκευὴν. 45, 8 ἀποδείξη : ἀποδείξει. 49, Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο b στὴ σελ. 150, Τουτέστι . . . ἐπίτροπος. 56, 1 διὰ πανουργίαν : πανουργίαν, δόλον. 56, 2 Μετὰ τὴν λέξεις κατὰ ἀπουσίαν ὑπάρχει ἢ διὰ πρᾶγμα δημόσιον. 56, 3 ἤγγον : ἢ ὡς. 57, 2 γενήσεσθαι : γενέσθαι. 59 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ιγ'

1, 3 οὐ γίνονται : καὶ γίνονται. 4, 3 γενομένην : γινομένην. 11, 3 μόνον χώρα : χώρα μόνον. 14, 3 ἐνοχοποίηση : ἐνοχοποιήσε. 14, 4 πολλάκις τὸ τοιοῦτον : πολλάκις τοῦτον. 17, 1 ἀπαιτῆσαι : ἀπαιτήσαι. 17, 1 Ἡ λέξη [οὐκ] δὲν ὑπάρχει. 18, 1 μεμνημένον : μεμνημένην. 23 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 30 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ο στὴ σελ. 164, Διαφέρει . . . ἐλευθεροῖ (στιχ. 4). 32 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 33, 8 λέγοι : λέγει 33, 9 Ἡ λέξη [οὐκ] δὲν ὑπάρχει. 34, 2 ὡς αὐτὴν : ὡς τε αὐτὴν. 34, 7 εἶτε ἐναργοῦς : εἴτοῦν ἐναργοῦς. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ι στὴ σελ. 168, Γυνή . . . τοῦτο.

Τίτλος ιδ'

6 ἔοικε θανάτῳ : ἔοικε τῷ θανάτῳ. 9 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 11 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ 13 καὶ ἡ 14.

Τίτλος ιε'

3 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 8 κρατεῖ : κρατεῖν. 9, 1 ἢ αὐτὴ : αὐτή.

Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **12 - 15. 10** καλοθελές : καλο-
θελῶς.

Τίτλος ι στ'

4, 3 ἀξίωμα : ἀξία. **7, 2** Μετὰ τὴν λέξη κελεύομεν ὑπάρχει πλωῖμον λιτρῶν
δύο. **9, 3** Οἱ ἀριθμοὶ δὲν ὑπάρχουν. **9, 14** ἐξκουσσεύσας : ἐξκουσατεύσας. **9, 15**
μήπου : μήπω. **9, 17** τῶν στρατηγῶν : τοῦ στρατηγοῦ. **9, 21** αὐτοῖς : αὐτῶ. **10, 2**
ἀγορασίας : ἀγοράς. **10, 5** μόνους : μόνον. **13** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ι ζ'

2, 4 ἔκγονοι : οἱ ἔκγονοι. **6, 7** Ἐβούλοντο : Ἡβούλοντο. **6, 9** οὐκοῦν ὅσα
ἐκτίσω σὺ ὁ σπουδαῖος, τοῦ πατρὸς ἐστὶ : οὐκοῦν, σὺ ὁ σπουδαῖος, τοῦ πατρὸς
ἐστὶν ὅσα ἐκτίσω. **6, 13** κατ' ἐκείνον : κατ' ἐκείνω. **6, 14** καιρόν : καιρῶ. **17, 1**
τὸν παῖδα : παιδα. **7, 3** ἔμαντοῦ : αὐτοῦ. **8, 5** ἰδιογνωμονοῦσαν : ὁμογνωμονοῦσαν,
8, 9 ἡλικίας : ὁμιλίας. **10, 2** ἄλλω : ἄλλον. **10, 3** αὐτὸν ὑπεξούσιον : ὑπεξούσιον
αὐτόν.

Τίτλος ι η'

2, 3 ἐκάστω : ἐκοῦσα. **2, 4** κωλύσει : κωλύει. **2, 7** δεσπότην : δεσποτεῖαν.
7, 7 δούλην : δουλείαν. **8, 2** συλλάβη : συλλάβοι. **12, 1** πλεῖον : πλέον. **22, 2** Ἡ
λέξη [μή] δὲν ὑπάρχει. **23, 3** ἡ : ὑπέρτωρα. **24, 8** θεραπεινῆς : θεραπεινῆς ποτέ.
27, 3 ἀποκρύπτει : ἀποκρύπτει, ῥάψειε : ῥάψη. **27, 6** πάλιν τοῦτο : τοῦτο πάλιν.
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος **29. 29, 6** τοῦ εἶναι : μὴ εἶναι.
30, 2 ἐλευθέρους : ἐλευθέρους. **30, 8** ἀπαίτῃσθαι : ἀναπαίτῃσθαι. **32, 1** οἰκείου
δεσπότην : δεσπότην οἰκείου. **34, 1** Τὸ ἄρθρον Ὅ στή λέξη ἀπροσλήτως δὲν ὑπάρχει.
39, 2 ἀδιαθέτως : ἀδιαθέτως.

BIBLION B'

Τίτλος α'

1, 1 ἐστὶ φυσική : φυσική ἐστὶ. **2, 2** τελείαν δεσποτεῖαν : δεσποτεῖαν τελείαν.
2, 3 τότε λέγεται : λέγεται τότε. **3, 2** οὐ μὴν : οὐ μὴν δέ. **6, 1** κακῆ : καλῆ..
9, 1 νεμηθεῖσι : νομεῦσι. **14, 1** ἀνακαλήται : ἀνακαλεῖται. **15, 2** ἐκποίησης : ἐκποι-
ήσει. Οἱ παράγραφοι **16 - 33** δὲν ὑπάρχουν. **39, 3** Οἱ φράσεις Οὐδὲ δύναται...
νέμεσθαι δὲν ὑπάρχουν. **40, 3** τοῦτον : τοῦτον. **43** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκο-
λουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐκ τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον : Οὐ δεσπότην τῶν ἀλλοτρίων
δυνήσομαι, εἰ καὶ ἐκνήσω, γράφω αὐτὰ ἡγοῦν τῆ δημοσίᾳ σανίδι ἢ τῶ μαρμάρω,
ἐν ᾧ κοινῶς τὰ διαφέροντα ἐκάστω τυγχάνει ἀναγραφόμενα. Ὅ τὸ γὰρ κῆσος
πολλάκις οὐ τὸ νόμισμα δοκεῖ τοῖς πολλοῖς δηλοῦν, ἀλλὰ σανίδα τινὰ δημοσίαν
ἢ τυχὸν μάρμαρον, ἐν ᾧ αἱ εἰς τὸ δημόσιον ἐναγόμενα ὑποθέσεις ἐγράφοντο. **44, 1**
Ἡ λέξη ἔχων δὲν ὑπάρχει. **44, 3** κατακλείεται : ἀποκλείεται. **45, 5** κακῆ : καλῆ.
51 Στὴν ἀρχὴ τῆς παραγράφου αὐτῆς ὑπάρχει ἡ φράση : Περί σαθρωθέντος οἴκου.
51, 2 ἀσφαλίζεται με : ἀσφαλίζεται με. **54** Στὴν ἀρχὴ τῆς παραγράφου αὐτῆς
ὑπάρχει ἡ φράση : Περί προθύρων θαλαττίων. **54, 4** Ἡ λέξη ἀπολαύειν δὲν ὑπάρχει.
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐπὶ τῆς παρούσης διαγωγῆς, ἐπεὶ
οὐκ ἐξ ἀρχῆς ἡ δεσποτεῖα ἐκπεποιήται τῶ νόμῳ, ἀλλὰ διὰ χρόνου νομῆς περιγίγνε-
ται, ὀφείλει εἶναι ἀδιάκοπος ἡ νομῆ : εἰ γὰρ πρὸ ἡμέρας μὴ νεμηθῆ, δοκεῖ ἡ νομὴ
πρὸς τὸν ἀληθῆ δεσπότην ἐκτρέχειν καὶ τῆ διακοπῇ τὴν δεσποτεῖαν ἀναεῶσθαι. **55**
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **58** καὶ **59** κατῶν τὸ σχό-
λιο ἰ στή σελ. 222, Οἷον ἐξ ἀγορασίας... τὴν Πουβλικιανῆν, ὅπου 3 ἔξω δικαστη-
ρίου γενομένης : δικαίου δικαστηρίου γενομένου. **57, 4** ἐν αὐτοῖς : ἐν αὐτῶ. **60**
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **62 - 66, 61, 3** τοῦ ἱερός
εἶναι : εἶναι ἱερός.

Τίτλος β'

1, 2 οὐδὲ ὄλως : οὐδόλως. **6, 13** ἀνηλικιότητος : ἐνηλικιότητος. Μετὰ τὴν
παράγραφο αὐτὴ ἡ σειρά τοῦ κειμένου εἶναι ἡ ἐξῆς : **8, 1**... **8, 3** (Ἡ διάταξις...
διαμαρτυρίαν), σχόλιον ἡ στή σελ. 228 (Σημειώσαι ὅτι... χρεωστεῖν), **8, 3**...
8, 9 (ὅσοι δέ... ἀναργυρίαν εἶναι), παράγραφος **7, 8, 9**... τέλος (κατὰ δέ

πάσης . . . ἐπιφερέσθω). 7,1 μηδὲ ὄλωσ : μηδόλωσ. 7,7 εἰς παραγραφὴν : πρὸς παραγραφὴν. 8,6 ἐν ἧς : ἐν οἷς.

Τίτλος γ'

1 'Η παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 6. 1,1 Οἱ λέξεις τὸ δὲ δι' αἰτίαν δὲν ὑπάρχουν 1,4 μὴ γένηται : μὴ γένοιται. 1,6 'Ο σύνδεσμος καὶ δὲν ὑπάρχει. 1,9 καὶ τάχα : τάχα καί. 7,3 εἰς τροφάς : εἰς ταῖς τροφαῖς. 13,2 'Ο σύνδεσμος καὶ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος δ'

2,1 κτίζει τις : τις κτίζει. 5,8 τις τῷ δεσπότῃ : τῷ δεσπότῃ τις. 5,11 αὐτοῦ : αὐτῷ. 6,3 τοῦ κτίζειν : κτίζειν. 12 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 13,1 κτίζειν ἰδιωτικόν : ἰδιωτικὸν κτίζειν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο πὶ στὴ σελ. 242. 'Ἦγουν εἰ μὲν . . . ποιῶμεν, ὅπου 35 φησί : φασίν. 14,6 τηρικαῦτα : τῷ τηρικαῦτα. 15,9 δεκαδύο : δέκα καὶ δύο. 15,10 τὸ τηρικαῦτα : τῷ τηρικαῦτα. 15,17 φούρονον γίνεσθαι : γίνεσθαι φούρονον. 16,9 οὐσῶν : ὄντων. 18,3 οἶκός ἐστιν : ἐστὶ οἶκος. 19,2 ἄμας : ἄμιας. 19,7 πέλων : τούτων. 20 Μετὰ τὴν λέξη βλάβας ὑπάρχει τοῖς ἐνοικοῦσι. 20,6 παρέχη : παρέχει. 21,4 πολλὴν δυσωδιαν τοῖς ἐνοικοῦσι παρέχει : τοῖς ἐνοικοῦσι πολλὴν παρέχει δυσωδιαν. 21,12 'Η λέξη ποιεῖν δὲν ὑπάρχει. 22,6 στάδια τούτους δεῖ τρία : δεῖ τούτους στάδια τρία. 24 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 26,15 καλῶβης : καλῶβωσιν. 28,1 οὐσης στέγης : στέγης οὐσης. 29,6 χρηὶ τηρικαῦτα : τηρικαῦτα χρηὶ. 29,14 'Η φράση 'Ο δὲ ἐν ἀλλοτρίῳ . . . ἀναφράττει δὲν ὑπάρχει. 31,4 αὐτῷ τοῦτο ποιεῖν πρότερον : τοῦτο ποιεῖν πρότερον αὐτῷ. 31,11 'Η φράση 'Ο ποιῶν . . . ὀφείλει δὲν ὑπάρχει. 32,3 εἶγε θυρίδας : εἶγε καὶ θυρίδας. 33,5 ὑπανοῖξαι : ἀνοῖξαι. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο pp στὴ σελ. 258. 'Ιστέον . . . κείται, ὅπου 2 ἐπιπέδοις : ἐπιπέδῳ, καὶ κατόπιν ἡ φράση ὅτι ἐπὶ θυρίδων παρακοπτικῶν κ' πόδας δεῖ ἀφίστασθαι ἐν ὑπερόφωις οἰκίμασιν. 41,1 'Η φράση Οὐ δύναται . . . ἢ ἀνανεοῦν δὲν ὑπάρχει. 42,4 'Η λέξη θέσεως δὲν ὑπάρχει. 42,20 τοιούτων : τοιούτων. 43,3 ἐν μὲν : ἐπὶ μὲν. 43,11 Εἰ δὲ τὰ : Εἰ δὲ ἡ. 43,17 τούτω : τοῦτο. 45 Τὸ σχόλιο r στὴ σελ. 268, Σημείωσαι . . . δηλονότι, πού ἀναφέρεται στὴν παράγραφο αὐτὴ, εἶναι γραμμένον στὸ περιθώριον. 45,8 Μετὰ τὴν λέξη ἐπιτέτραπται ἀκολουθοῦν ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο rr στὴ σελ. 268. 'Ἐνταῦθα ζητητέον . . . διαίρεσις. 47,5 Μετὰ τὴς λέξεις ἀορίστως τιθέντες ἀκολουθοῦν οἱ λέξεις τοῖς κτίζουσιν ἀμφιβολίας τίκτουσιν. 47,6 ἡ θάλασσα : θάλασσα. 47,16 τῇ κόμῃ : τῇ πόλει, ἡ πόλις : ἡ κόμῃ, ἡ στάσις : ἡ στάσις. 47,17 τελειῶν : τέλειον. 50,11 ὡσάν : ὡς. 51,8 'Η λέξη ἐνεκα δὲν ὑπάρχει. 52,6 Οἱ φράση Εἰ δὲ . . . προσκυρωθήσεται δὲν ὑπάρχει. 52 Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται ἡ φράση Ζήτηι τὸ ὄπισθεν περὶ τούτου κεφάλαιον τῶν ἐπαρχικῶν, πού εἶναι γραμμένον στὸ περιθώριον. 75,4 τοξικῆς : τοξικῶς. 78,1 βουλόμενον ἢ λίμνην κατασκευᾶσαι ἐκ νέου : ἢ λίμνην βουλόμενον ἐκ νέου κατασκευᾶσαι. 78,8 τρίτον : τρίτον. 79,1 μὴ : μὲν, χρῆσθηρία : χρῆσθήρεια. 83,8 74,4 ἐγχώρηγον : ἐγχόρηγον. 82,1 ὑπόνομον ἐπίπεδον : ἐπίπεδον ὑπόνομον. ὀρύγματι : ὀρύττοντι. 83,9 εἶσθαι : εἶσθω, τὴν ἐκτός ὀρύξεως γῆν : ἡ ἐκ τῆς ὀρύξεως γῆ. 86,2 οἰκιῶν : οἰκειῶν 86,6 τοὺς τοίχους ὠθεῖ : ὠθεῖ τοὺς τοίχους. 86,8 βουλομένοις ἑτέραν : ἑτέραν βουλομένοις, θέσιν : θέσεις. 86,10 ἀφιστάναι : ἀφιστάναι. 88,5 ἔσται : ἔστω. 88,7 'Η λέξη φυτῶν δὲν ὑπάρχει. 89b 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 90,2 βλάπτη οἰκίας : οἰκίας βλάπτη. 93,6 βλάπτουτο : καταβλάπτουτο. 95,4 γενομένου : γινόμενου. Οἱ παράγραφοι 108, 109 καὶ 116 δὲν ὑπάρχουν. 117 'Η παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν 119, 117,3 ὅτε : ὅταν. 119,6 δεῖνι : δεῖν. 121,1 παρέλθοι : παρέλθη. 123,3 ἐπεθέμην : ἀπεθέμην. 127 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 128,1 γνῶναι : εἶναι. 131,3 ἵνα ἐκεῖνος, ἐάν : ἵνα, ἐάν ἐκεῖνος. 131,4 αὐτῆς : αὐτοῦ. 132,1 σεισμοῦ : σεισμοῦ. 132,2 ἀπόλλυται : ἀπόλλυται. 134,1 'Η φράση Νῆσος ἐν θαλάττῃ . . . γίνεται δὲν ὑπάρχει. 135,2 Οἱ φράσεις Αἰγιαλός . . . ὀριζόμεθα εὐρίσκεται στὸ περιθώριον. 137,6 ὠρισμένον : εἰρημένον. Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται ἡ φράση Αἴθη ἡ νεαρά καὶ ἐν τῷ περὶ νομῆς καὶ δεσποτείας ἀρμόζει τίτλω, πού εἶναι γραμμένον

στό περιθώριο. **138,4** σὺν φύτοις : συμφύτοις. **138,10** τὸν : τὸ μὲν. **138,15** αὐτῆς : αὐτοῖς.

Τίτλος ε΄

9, 2 μετάτων : μιτάτων. **10,3** Ἡ φράση Ἀρμόζει . . . νεαρὰν εἶναι γραμμένη στοὺς περιθώριον. **22** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος στ΄

Ἡ φράση στὴν ἐπικεφαλίδα τοῦ τίτλου [τῶν ἐκ βυθοῦ ἐπαιρομένων] δὲν ὑπάρχει. **2,1** Μετὰ τις λέξεις σίτου τὴν πενηκοστὴν ἢ σειρὰ εἶναι ἡ ἐξῆς: τῶν δὲ κριθῶν τὴν τεσσαρακοστὴν, οἴνου δὲ καὶ λάρδου τὴν εἰκοστὴν. **58,8** τούλδοις : τούλφοις. Στὴ λέξη αὐτὴ τούλφοις ἀναφέρεται ἡ φράση Ὁ τὰ σακάρια φυλάσσω τὰ τῶν ἀποσκευῶν τῶν πολεμίων βαστάζοντα.

Τίτλος ζ΄

1,4 Ἡ λέξη [ζημία] δὲν ὑπάρχει. **2,2** Ἡ λέξη τι δὲν ὑπάρχει. **6** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **10,5** τοῦτον : τοῦτο. **11** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **13,3** τριάκοντα : τριάκοντα ὄντι. **13,6** εἰ : εἰάν. **13,7** Μετὰ τὴν λέξη ὁμοίως ὑπάρχει ἡ φράση ἤρουν εἰάν εὐρεθῆ ν΄, λαμβάνει πρὸς δέκα. **14,3** ἡρετίσατο : ἡρετίσατο. **14,4** ἐπει μ΄ : ἐπὶ τεσσαράκοντα. **14,13** μη΄ : τεσσαράκοντα.

Τίτλος α΄

1,2 δικάζεται : δικάζονται. **2,3** πλοῖον : πλεῖον. **5,2** ἐνέχονται : ἀνέχονται. **8** Ἡ παράγραφος αὐτὴ ὑπάρχει. **9,2** καλεῖ : φησί. **10,3** οἰκίαν : οἰκίαν. Οἱ παράγραφοι **16** καὶ **17** δὲν ὑπάρχουν. **22,1** μεταγάγοι : μεταγάγει.

BIBLION Γ΄

Τίτλος α΄

2,3 γινόμεναι : γενόμεναι. **3,2** ἤδη : ἤδει. **3,10** δωρησάμενος : ὀρισάμενος. **5,9** ἐνεστῶτα : ἐφεστῶτα, **6,1** πράγμα : γράμμα. **7,3** Ἡ λέξη τοῦτο δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος β΄

3,5 μὴ γεγονότα : γεγονότα μὴ.

Τίτλος γ΄

1,2 συνήνεσε : συνήνεσαν. **2,1** ἐγγράφον : ἐγγράφος. **3,2** προσταχθείσης : προσταχθείσης. **3,4** ἢ : εἴη, ἡ λέξη αὐτὸ δὲν ὑπάρχει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στοὺς σχόλιον c στὴ σελ. 342. Ἡ ἄγραφος πρῶαις . . . διαλαμβάνονται. **5,7** ὁ χρυσὸς ὁ πραθεῖς : ὁ πραθεῖς χρυσός. **6,5** παρὰ δημοσίου : παρὰ τοῦ δημοσίου. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στοὺς σχόλιον e στὴν σελ. 342, Ταῦτα δεῖ . . . βασιλικῶν. **7,7** ἀγορασία : ἀγορᾶ. **7,14** Οἱ φράσεις Καὶ εἰ μὲν βούλονται . . . μένει παρ’ αὐτοῖς δὲν ὑπάρχουν. **7,22** στρατηγοῦ πλήν : πλήν στρατηγοῦ. **9,4** προσχώσεως : προσχώσεως. **17,2** χωρὶς : χάριν. Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται στοὺς περιθώριον. **19** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **20,4** ἐπὶ : ἀπὸ, τῶν ἔργων καὶ ἐκ : τῶν ἔργων ἐκ. **28** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: "Ὅτι διεκρίθη δίκαιον, εἰάν τις πωλήσῃ οἶκον ἢ ἀμπελῶνα ἢ ἄλλο τι τῶν ἀκινήτων, καὶ διαλαμβάνῃ τὸ πρατήριον, ὅτι τὸ μὲν τίμημα τοῦ πωληθέντος περιέστη ὡς ἐν ὑποθέσει εἰς ὑπέροτρα ν΄, ἐγὼ δὲ ἀντιχαρίζομαι τῷ ἐξωνήτωρι ὑπέροτρα λ΄ καὶ ὀφείλω λαβεῖν μόνον ὑπέροτρα κ΄, ἐθέλησει δὲ ὁ πλησιαστής λαβεῖν τὸ πωληθέν, κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν φιλευσεβῶν νόμον περὶ προτιμῆσεως ἰσχύν, ἵνα ἔχει ἀδειαν ὁ πλησιαστής καταβαλεῖν μόνον τὰ ὑπέροτρα, ὅσα ἔλαβεν ὁ πωλήσας καὶ οὐ τὰ τῆς χάριτος, ἥτοι μόνον ὑπέροτρα κ΄ κατὰ τὸ εἰρημένον ὡς ἐν ὑποθέσει ἀνωτέρω παράδειγμα. Διὰ γὰρ τοὺς ἐκ τούτου φρομένους δόλους ἀφώνως ἐμμένει πολλοὺς τῶν πλησιαστῶν ζιμιωθῆναι τὸ ἴδιον δίκαιον, τοῦτο ἔδοξεν ἀσφαλὲς καθὰ καὶ ἐν τῇ μεγαλοπόλει τῇ Κωνσταντίνου δι’ ἐνεργείας καὶ ὡς ἐκ τοῦ νόμου ἐνταῦθα ἄνω τοῦ δεξιοῦ μετώπου κειμένου συναγαγεῖν ἐξεστίν. Οὐκ ἄρχει ὅτι ἡμεῖς ἀπλῆ δωρεᾶ καὶ ἐξῆς: διὰ τοῦτο ἐτάχθη, ἵνα ἐπὶ τῶν διαπραττομένων ἀκινήτων ἔχει μὲν ὁ πλησιαστής κατὰ τοὺς νόμους προτίμησιν, μένωσι δὲ αἱ ἐν τῇ πράσει χάριτες

άνθρωποι είτε δηλαδή και πράσις όμου και χάρις έκπερηλήπται τῷ γραμματι. Τότε γάρ και μόνον άνυρούται ή χάρις κών όσηδήποτε ή, και τó λοιπόν τμήμα δίδοδς ό πλησιαστής προτιμάται εις την έξώνησιν. Ει δέ μονομερώς έστι χάρις και γραμματι συνήθως και άληθώς έξέβη δωρεαστικόν μηδεμίαν έχον περιλήφην πράσεως. Τότε μένει τó γεγονός κατά τούς θείους νόμους και ούκέτι έχει χώρον επί των τοιούτων ό τού πλησιασμού λόγος. 'Ετάχθη τούτο έν τή Θεσσαλονίκη Φεβρουαρίου δ' ινδικτ. ιδ' έτους : στω4θ'. **32,1** και τής : επί τής. **32,6** 'Η λέξη πράσεως δέν υπάρχει. **33,1** ού καλώς : ούκ άληθώς. **33,2** τόσα : τοσάδε. **34,1** τού τμήματος : τμήματος. Οί παράγραφοι **42-46** δέν υπάρχουν. **48,2** τούτου : πράγματος. **49,1** από τού καιρού : από καιρού. **50,2** μόνον : μόνους. **51,1** ύπερθεσιν : ύπερθέσεως. **56,1** προκατάσχηται : παρακατάσχηται. **56,5** 'προβάλλεσθαι : προβάλλεσθαι. **58** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **59,3** παρελλοσι : διέλλοσι. **61** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **62,7** γενέσθω : γινέσθω. **63,5** τῷ άναστραφῆναι : τó άναστραφῆναι. **64,1** Μετά την λέξη μούλα ή σειρά των λέξεων είναι ή έξής : και τά ύποζήγρια τά έναντιώς θεωρουμένα και φεύγοντα. **68** Μετά την παράγραφο αύτή ακολουθοῦν τά αναφερόμενα στό σχόλιο ν στή σελ. 363, 'Ιστέον ότι . . . ήρεσεν, όπου 5 και καθαρούς : και τούς καθαρούς. 9 λείπον : λοιπόν. **70** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **71,9** έχη : έχει. **78** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **81** 'Η παράγραφος αύτή εύρίσκεται μετά την παράγραφο 83. **81,1** παρά : ύπό. **81,2** έκδικήσαι : διεκδικήσαι. **81,5** πολλῶ ήττονος : πολλού έλαχίστου. **83,2** δανειστής : δανειστής αύτου. **84** 'Η παράγραφος αύτή εύρίσκεται μετά την παράγραφο 85. **88,1** τρουφής : τρουφής. **88,2** τούτω : τούτου. **88,8** όσον νῦν . . . προθέν : όσον ισχύει ό πρώτης. 'Η φράση όσον νῦν . . . προθέν υπάρχει στό περιθώριο. **88,9** παράσχοι : παράσχοι. **90,1** προθεή : προθέν. Οί παράγραφοι **92** και **93** δέν υπάρχουν. **94** Μετά την παράγραφο αύτή ακολουθοῦν τά αναφερόμενα στό σχόλιο q στή σελ. 370, Μή είτης . . . γενομένην. **95,2** 'Η φράση ού πρώην έδωκε δηλαδή δέν υπάρχει. **96,1** και έν ταχύτερα : και ταχύτερα. **96,5** δώσωσι : δώσουσι. **102,1** τó δικαίον τής έμφυτεύσεως : τó δικαίον έμφυτεύσεως. **104,2** Μετά την λέξη συγγενείς ή σειρά των λέξεων είναι ή έξής : είτα ή οὔτω συμπεπλεγμένοι κοιωνοί, μεθ' οὔς οί έχοντες . . . **107,2** κρατείτω : κρείττω, ή φράση (όμάδος . . . χωρίον) δέν υπάρχει. **108** Στο τέλος τής παραγράφου αύτής υπάρχει ή φράση : Καί ταῦτα μὲν επί τούτοις. **109** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **110,2** 'Η λέξη ήν δέν υπάρχει. **110,5** είποις : είποι. **110,6** άδιορίστως : άπροσδιορίστως. **112,12** μοι βοήθει : βοήθει μοι. **111,1** 'Η λέξη γάρ δέν υπάρχει. **113** Οί φράσεις στην άρχή τής παραγράφου αύτης ΝΕΑΡΑ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΜΑΝΟΥΗΛ. "Οτι . . . άλλοτρίον είναι γραμμένες στό περιθώριο. **113,11** Οί φράσεις "Οτι ό πιπράσκων . . . πωλήσει είναι γραμμένες στό περιθώριο. **115,2** γῆν ήγουν έξαλειμματικήν : έξαλειμματικήν γῆν. **117,6** ζητείν : επίζητείν, όλον : τó όλον.

Γίτλος δ'

2,2 τι ό άγοραστής : τῷ άγοραστῆ. **7,1** γίνεσθαι : γενέσθαι. **7,3** συναρέση : συναρέσει.

Γίτλος ε'

2,2 Οί λέξεις και τοκίζειν δέν υπάρχουν. **3,1** ληφθέντες : συλληφθέντες. **6,1** 'Η λέξη εις δέν υπάρχει. **10** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **15,3** άγωγῆν : διαγωγήν. Οί παράγραφοι **19** και **20** δέν υπάρχουν. **21,2** παρέχει : όφείλει παρέχειν. Οί παράγραφοι **23** και **26** δέν υπάρχουν **32,5** ει ύπερεκπέσει : ύπερ εκπέσει. **35,1** 'Η λέξη δέ δέν υπάρχει. **38** 'Η παράγραφος αύτή δέν υπάρχει. **40,1** 'Ο τó ίδιον χρέος λαβόν : "Οτι ό λαβόν τó ίδιον χρέος. **48,3** προσφέρων : λαμβάνων. Οί παράγραφοι **49,51** και **57** δέν υπάρχουν. **74** Μετά την παράγραφο αύτή ακολουθοῦν τά έξής : 'Εάν οί δανεισταί μέρος έκ των πραγμάτων έτοιμώς έχωσι λαβείν προτιμώνται οί συγγενείς εύποροι όντες. **79,2** ποιμίπιλον δημόσιον : ποιμίπιλον ήγουν τó δημόσιον. **84** 'Η παράγραφος αύτή εύρίσκεται μετά την 85. **84,4** εὔθύνετο : ηὔθύνετο. **84,5** πρώτος : πρώτος. **88,4** ένεχυριάσας : ένεχυριάσας. **88,6** χρήστη : χρεώστη. **90** Μετά την παράγραφο αύτή ακολουθοῦν τά έξής : "Ανθρωπός τις όφείλει τινι νομίματα και έπει μή είγεν άποδοῦναι τó όφλημα έλαβεν ή κρίσις άμπελώνα αύτου και άπέδωκε τῷ δανειστῆ πρὸς μερικῆν ικανοδοσίαν τού χρέους.

Ἦν δὲ ὁ ἀμπελῶν ὑποτελής καὶ διὰ τοῦτο ὁ μὲν τοποκύριος ἐξήτει τὸ ἀνήκον δεκατημόριον, ὁ δὲ λαβὼν τὸν ἀμπελῶνα δανειστής οὐκ ἤθελέ τι παρασχεῖν διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ τμήμα τοῦ ἀμπελῶνος ἱκανὸν πρὸς τὸ ὄφλημα. Ἐζητήθη οὖν περὶ τούτου ὡσάν διαγνωσθῆ τίς τε ὀφείλει δίδοιαι τὸ δεκατημόριον, ὁ δανειστής ἢ ὁ χρεώστης καὶ πόσον. Ὅθεν πολλῆς συνδιασκέψεως γενομένης ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Θεσσαλονίκῃ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ ἰνδικτ. τοῦ ἴστω΄ ἔτους διεκρίθη οὕτως: ἵνα εἰ μὲν τὸ λαμβανόμενον ὑποτελὲς κτήμα ἱκανὸν ἐστί πρὸς ὄλον τὸ ὄφλημα, τοῦτο δὲ καὶ μόνον ἐστί ἢ τοῦ χρεώστου περιουσία καὶ οὐκ ἔχει ἐτέρωθεν ἀποδοῦναι τὸ δέκατον, ὁ δανειστής ἀποτίσει τοῦτο τῷ τοποκυρίῳ. Ἐδοροῦντος δὲ τοῦ χρεώστου διαμένει πρὸς τοῦτο ἀζήμιος ὁ δανειστής. Εἰς δὲ μήτε πρὸς ὄλον τὸ ὄφλημα ἱκανὸν ἐστί τὸ ἐγχειριζόμενον ὑποτελὲς τῷ δανειστῇ, μήτε τὸ χρεὸς ἅπαν ὁ δανειστής διέλυσεν ἐκ τῆς μερικτῆς ἱκανοδοσίας ὡς δυναμένου τοῦ χρεώστου ἀπ' ἄλλης αὐτοῦ περιουσίας μετὰ τινα προθεσμίαν ἀποδοῦναι τὸ χρεὸς, τότε τὸ δέκατον ὄλον ὁ χρεώστης ἀποδῶ τῷ τοποκυρίῳ. Εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ χρεώστου ἀπορίαν ὀλίγον τιμήματος κτήμα δεξάμενος ὁ δανειστής, ἅπαν διέλυσεν τὸ χρεὸς, διεκρίθη, ἵνα δῶ μὲν ὁ δανειστής τὸ δέκατον ἄλλ' οὐχ ἅπαν. Ἐτάχθη γάρ ἵνα ὁ τοποκύριος τοσοῦτον μέρος ζημιῶται τοῦ δεκατημορίου, ὅσον λείπεται τῷ δανειστῇ πρὸς τὴν τοῦ ὄλου χρεὸς ἀπόφλησιν. Οἷον ὡς ἐν ὑποδείγματι ὀφείλεις νομίσματα π' ὁ δανειστής ἔλαβεν τοῦ χρεώστου οἴκημα ὑποτελὲς νομίσματα ν' λείπονται πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ζημιῶτων τῷ δανειστῇ νομίσματα λ' ὡς τὸ δέκατον ἐστί νομίσματα γ', ἅπερ ὀφείλει ζημιωθῆναι ὁ τοποκύριος καὶ ποῖον ἔχει δίκαιον ὁ τοποκύριος λαβεῖν μόνον δέκατον, νομ. η', ὅπερ ἐστί νομ. β'. Εἰ δὲ ἦν τὸ χρεὸς ὑποθώμεθα νομ. ρ', τὸ δὲ λαμβανόμενον ὑποτελὲς κτήμα νομ. μ', οὐκ ἂν τὸ λάβοι ὁ τοποκύριος. Διεκρίθη γάρ ἵνα κατὰ τὸ ἀνάλογον τὴν ζημίαν τοῦ δανιστοῦ ἐπακολουθῆ καὶ τῷ τοποκυρίῳ ἢ ζημίᾳ τοῦ δεκατημορίου. Καὶ ἐπει ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν ρ' νομ. λείπονται τῷ δανειστῇ νομ. ξ' ὢν τὸ δέκατον ἐστί νομ. στ', τὸ δὲ κτήμα ἦν νομ. μ' ζημιωθῆσεται καὶ ὁ τοποκύριος τῶν μ' τὸ δέκατον μηδὲν τὴν λαμβάνων ὄλως μήτε παρὰ τοῦ τὸ κτήμα λαμβάνοντος μήτε παρὰ τοῦ ἐξισταμένου τὴν τοῦ κτήματος δεκατοεῖαν. Κατὰ μὲν γάρ τῶν ἐπὶ τῶν πωλουμένων ὑποτελῶν μετὰ συνήθειαν ὁ χρεώστης ὀφείλει τὸ δέκατον ὡς τόπον ἐπέχοντος πωλοῦντος καὶ δεχομένου τὸ τμήμα. Ἄλλ' ἐπει οὗτός ἐστι ἄπορος καὶ τῇ βία τῆς κρίσεως τὴν τοῦ κτήματος ἀφαίρεσιν ὑρίστανται, οὐκ ἔδοξεν εὐλογον καὶ τὸ βάρος αὐτὸν ἀπαιτεῖσθαι τοῦ δεκατοῦ. Τί γάρ ἂν τις ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος λάβοι; ὁ δὲ δανειστής μὴ ἅπαν λαμβάνων τὸ ὄφλημα οὐδὲ καταβάλλειν ἔδει καὶ δέκατον καὶ πρὸς τῇ ζημίᾳ τοῦ ὀφειλομένου τοῦτω ζημιωθῆναι καὶ οὐκ ὀφείλει δέκατον. Ἐκ δὲ τούτου συνέβαιεν ὁ τοποκύριος ἀθεράπρευτος. Καὶ διὰ ταῦτα γέγονεν ἡ εἰρημμένη διάκρισις; ἵνα εἰ μὲν μικρὰν ὑπομένει ζημίαν ὁ δανειστής, μικρὰν δέξεται καὶ ὁ τοποκύριος, εἰ δὲ μεγίστην ἐκεῖνος, μεγίστην καὶ οὗτος, ὡσάν τῇ κοινωνίᾳ καὶ συγκρίσει τὴν ζημίαν φέρει καὶ ὁ τοποκύριος τὴν τοῦ δεκατοῦ στέρησιν, εἰ καὶ ὄλον συμβαίνει ζημιωθῆναι. 92,3 ἐπικέκοιτο : ἐπικοιτο. 92,4 ἐπιζητοῖοι : ἐπιζητοῖ. 92,6 ἀλλ' οὐδὲ τινὸς ὀνομούμενος : ἄλλος δὲ τις ὀνομούμενος.

Τίτλος στ'

1,4 τὰς παρενήκας : τοὺς παρενήκους. 1,6 ἀπολάβοι : ἀπολάβῃ. 1,15 Ἡ λέξη ἀντιφωνητὴν δὲν ὑπάρχει. 1,16 ταυτό : ταυτόν. 1,19 ἐν καταλοίπῳ : ἐγκαταλοίπῳ, βοηθεία : βοηθειαν. 1,29 Ἡ λέξη ἀγωγαις δὲν ὑπάρχει. 1,41 Ἡ λέξη δὲ δὲν ὑπάρχει. 4,2 ἀντιφωνήσει σου : ἀντιφωνοῦσῃ σοι. 7 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμὴν στὸ περιθώριον. 11,2 Μετὰ τὴν λέξη ἦρον εἶναι οἱ λέξεις αἰ γυναικίως οἰκείῳ. 15 μανδάτων : μανδάτωρος. 21,1 ἐγγνήσωμαι : ἐγγνήσομαι. 21,3 πρώτος : πρώτος, προσελήφθη : προσελήφθη. 27 Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραγράφου αὐτῆς ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σχόλιον : Σημείωσαι οὖν ὅτι ὁ ἀγράφως ἐγγνώμενος ἐντὸς δύο μηνῶν κατέχεται κατὰ πρόληψιν.

Τίτλος ζ'

3 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 6,2 περιέχεται : περιέρεχεται. 9,6 ἄμα : ἀνά. 10 Ἡ παράγραφος αὐτῆς δὲν ὑπάρχει. 16 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἢ σειρά τῶν παραγράφων εἶναι ἡ ἐξῆς. 21, 22, 23, τὸ σχόλιον γ στὴ σελ. 431, 17 - 20.

17,1 τόκος ἐστίν : ἐστὶ τόκος. **18,2** λαβεῖν δύναται : δύναται λαβεῖν. **23,11** συνηθείας : βοηθείας. Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀνήκουν δύο σχόλια πού εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο, καὶ εἶναι τὰ ἐξῆς: ἤγουν οἱ ἀξιωματικοί· ἰλλούστριοι δὲ οἱ πρωτοσπαθῆριοι λέγονται. Καὶ "Ὅτι ὁ ὀρφανικός ἀπὸ τρίτον ἐστὶ ἑκατοστῆς ἤτοι νομίματα δ'". **25** Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. **25,1** οὐ συγχωρεῖται λαμβάνειν : λαμβάνειν οὐ συγχωρεῖται. **25,2** ιζ' : ιθ'.

Τίτλος η'

Οἱ παράγραφοι **1** καὶ **8** δὲν ὑπάρχουν. **9,1** ἐνιαυτόν : ἐνιαυτὸν ἓνα. **9,2** εὐφορία : εὐφορίαν. **9,4** οὐ συλλογίζεται : συλλογίζεται. **12,1** Ἡ ἀμέλεια : Ἀμέλεια. **13,2** τὸ πῦρ : πῦρ. **15, 1** Οἱ λέξεις καὶ ἀμελείας δὲν ὑπάρχουν. **17,2** εἰσαγάγοι : εἰσαγάγη. **20,6** ἐπιμένοι : ἐπιμείνη. **28,2** Οἱ φράσεις χωρὶς... ἐνέχεται δὲν ὑπάρχουν. **30,4** γεωροῦντα : γεωροῦμενα.

Τίτλος θ'

5,4 ἀπλοῦν : διπλοῦν, διπλοῦν : ἀπλοῦν. **11,2** Οἱ λέξεις ἢ ἐξεποιήθη δὲν ὑπάρχουν. **16** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **21** Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται τὸ ἐξῆς σχόλιο, πού εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο: Ἀντελόμενος λέγεται ὅτε δύο τινὰ ἀντεγκαλοῦνται ἀλλήλοις, ὅτι χρεωστοῦνται παραλλήλως καὶ ὅτι ψηφίζουσιν ἤγουν ἀντιλογαρίζουσιν ἐν κρίσει τὰ παρ' ἀλλήλων ἀλλήλοις χρεωστοῦμενα καὶ τέμνεται ἢ ὑπόθεσις καὶ σύμβασις.

Τίτλος ι'

6,3 προσπορίζεται : προσπορίζονται. **9,4** καὶ κληρονομίαι : κληρονομίαι. **12,4** κοινῶν : κοινωνῶν. **14,3** ἐδέξατο : οὐκ ἐδέξατο : **15** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **16,4** συνέστηκεν : συνέστη. **18,2** κτήσωμαι : κτήσομαι. **18,3** μόνον. Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται τὸ ἐξῆς σχόλιο, πού εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο : Ἀπαγόρευσις παρὰ τῷ νόμῳ καλεῖται ἢ τῆς κοινωνίας διαλύσις. **20,1** χρέα : χρέη. **23,3** χρεωστῆι : χρεωστῆ **24,1** ἀποδημήσας : ἐπιδημήσας. **27,1** ὑπερτιθεμένων : ὑπερτιθέντων **27,7** Οἱ λέξεις ὁ τόκος δὲν ὑπάρχουν.

Τίτλος ια'

1, 3 εἷς : ἧς.

BIBAIION A'

Τίτλος α'

2,1 ἡ τῶν μελλόντων γάμων ἐπαγγελία : ἡ ἐπαγγελία τῶν μελλόντων γάμων. **2,2** λέγεται συνίστασθαι : γίνεται. **9,3** ἤγουν : ὁ ἐστὶ, διαζύγιον : διαζύγιον. **15,7** πανουργίαν : κακουργίαν. **15,10** ἐπανεῖθαι : ἐπανεῖθῃ. **15,15** γένηται : γένοιται. **17,2** εἶσω : ἴσω **17,3** ὑπέροηται : ὑπέροηται. Στὸ τέλος τῆς παραγράφου αὐτῆς ὑπάρχει ἡ φράση : Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐπὶ ἐφήβων νοεῖται. **23, 3** ὄντα πολλάκις : πολλάκις ὄντα. **24,2** Λέοντός φησιν : Λέοντος οὕτω φησίν.

Τίτλος β'

2,3 Ἡ φράση [πρὸ τοῦ τὸν γάμον γενέσθαι] δὲν ὑπάρχει, οἱ λέξεις [χάριν ἀοραβάνος] δὲν ὑπάρχουν. **5,4** Οἱ φράσεις Ἐὰν δὲ ἀφήλιξ... ὑπὲρ αὐτοῦ ἢ γυνῆ δὲν ὑπάρχουν. **8,6** τικτεται : τικτούσης. **8,10** Οἱ λέξεις ἐδέξαντο, ἢ μετὰ τοῦς δοθέντας ἀδραβάνως δὲν ὑπάρχουν. **9,9** Ἡ φράση [ἤγουν... μεταχειριζόμενος] εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. **10,1** δεκάτη καὶ ε' : ιε'. **11,5** συγχωρομένης : συγχωρομένου.

Τίτλος γ'

1,6 προελθούσης : προελθοῦσα. **3,5** Οἱ φράσεις Καὶ εικότως... οὐκ ἔρωται (τέλος) δὲν ὑπάρχουν. **6,4** μνήστων : μνήστωρ. **7,7** Ἡ φράση διὸ καὶ ἔρδεται δὲν ὑπάρχει. **7,8** Οἱ φράσεις [ἐκτοτε γάρ... ἢ γυνῆ] δὲν ὑπάρχουν. **8,3** Ἡ φράση [οὐ δεῖ... διδόναι] δὲν ὑπάρχει. **11,1** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη ἀνδρός ὑπάρχει οἱ προγενέστεροι. **11,3** Ἡ φράση [εἰ μὴ που... ὑπέκειτο] δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος δ'

2,7 συναπτόμενοι : συνιόντες. **3,2** Ἡ φράση ὁ δὲ χωρὶς... ἀνίσχυρός ἐστιν

δὲν ὑπάρχει. **6,1** Οἱ φράσεις Καὶ συμβαίνει . . . προικὸς ἀγωγὴν ὑπάρχουν στὴν παράγραφο 5. Οἱ φράσεις (ίσως γάρ . . . ἐπακολουθησάσης. (τέλος) δὲν ὑπάρχουν **7,1** μαίνηται : μαίνεται. **7,2** σωφρονεῖ : σωφρονεῖν. **11,3** Οἱ φράσεις [ὥστε . . . ποιεῖν] δὲν ὑπάρχουν. **15,3** συναλλαττέσθωσαν : συναλλαττέτωσαν. **16,2** ἐπειδὴ : ἐπεὶ.

Τίτλος ε΄

3,1 Ἡ συγγένεια : Συγγένεια. **4,2** προσλήψει : προλήψει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Ἡ γυνὴ τοῦ γάμου συνεστῶτος, ἐν ἀπορία τοῦ ἀνδρὸς τὰ ὑποκείμενα πράγματα τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς καὶ τῆς προικὸς καὶ τῶν ἐξωπροικίων ἐκδικήσασα καὶ κατέχουσα οὐ δύναται ταῦτα ἐκποιεῖν, ἀλλὰ ἀναγκάζεται καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς παῖδας ἀποτρέφειν.

Τίτλος στ΄

1,3 τὸ ἐκ νόμου δεδομένον : τὸ ἐκ τῶν νόμων δεδομένον.

Τίτλος ζ΄

1,5 ἔργονος : ἔκγονος. **1,6** γεγεννηκότες : γεγενηκότες. **2,13** ποιοῦ : ποιεῖ. **3,2** πόστων : πόσων. **12,2** οὐ προβαίνοντες : μὴ προβαίνοντες. **14** Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραγράφου αὐτῆς ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Οὐ τοῦτο μόνον λέγει ὁ νόμος ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ πατρὸς μνηστὴν ὁμοίως φησὶ μὴ δύνασθαι λαβεῖν τινά. Οἱ παράγραφοι **17 - 20** δὲν ὑπάρχουν. **21,2** Ἡ λέξη πατὴρ δὲν ὑπάρχει. **23,4** Μετὰ τὴν λέξη μάλλι-στα ἢ σειρὰ τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς: συναφθεῖσα πρὸς γάμον ἑτέρῳ παῖδας ἔσχεν. **26,1** γαστρός : θυγατρός. Μετὰ τὴν λέξη αὐτὴ θυγατρός ὑπάρχει ἡ φράση τῆ τῆς οὐσίας ὑπόκειται καλῶσει. **32,2** Μετὰ τὴν λέξη προσελεθῆν ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφε-ρόμενα στὸ σχόλιο **k** στῆ σελ. 506, Ἰστέον . . . τοῦτο ποιήση, ὅπου **1** Οἱ λέξεις Ἰστέον δὲ ὅτι δὲν ὑπάρχουν. **2** χρόνος : χρόνον καιρός. **9** καί: αἱ. **14** ποιήση : ποιή-σει. **32,3** Μετὰ τὴν λέξη γαμεῖν ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς: Τὸ μὲν πρῶτον κεφάλαιον περὶ ἀνδρὸς ἀξίου πενθεῖσθαι παρὰ τῆς γυναικὸς εἴρηται, τὸ δὲ δεῦτερον περὶ ἀ-ξίου μὴ πενθεῖσθαι. **33** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **34,19** τούτων : τούτων.

Τίτλος η΄

1,1 πανταχῶς : πενταχῶς. **1,2** καὶ ἐξ νόθεσις : ἐξ νόθεσις. **1,8** δισέγγονος : δισέγγονος. **3,4** ἐπὶ μὲν τοῦ : ἐπὶ τοῦ. **4,6** μάρμην : μάρμην οἱ πολλοί. **6** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο **e** στῆ σελ. 512, Ἰστέον δὲ . . . αὐτοῦ τέταρτον, ὅπου **10** νόθετήσαντα : νόθετηθέντα. **7,2** γενιᾶ ἐαντῶ : ἐαντῶ γενιᾶ. **8,1** κωλύονται : κωλύονται δέ. **9** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολου-θοῦν τὰ ἐξῆς: Κεκόλυκεν ἡ ἐκκλησία καὶ τὸν αὐτὸν καὶ ἓνα δευτέρων ἐξαδέλφην λαμβάνειν. Οὐ γὰρ ἔβδος ἐξ ἀγχιστείας ὡς οἰοῦνται τινες συνάγεται βαθμὸς, ἀλλὰ ἔκτος διὰ ἐνὸς βαθμοῦ λογίζεσθαι τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς γυναικὸς. Τοῦτο γὰρ ζητηθὲν ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Νικολάου ἐκαλύθη παρὰ τῆς ἐκκλησίας. Προέβη δὲ καὶ θέσπισμα τοῦ ἐν βασιλεῦσιν αἰδιήμον κυροῦ Μανουήλ, μὴ γίνεσθαι ποτε τοῦτο διοριζόμενον. Τὸ τοῦ Πατριάρχου Στόπη ψήφισμα καὶ τὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀρσε-νίου, δύο ἀδελφὸς νόμφην λαβεῖν καὶ ἀνδραδέλφην ἀκόλυτον εἶναι κρῖνονσι. Καὶ τὸ τοῦ Πατριάρχου Μιχαήλ, τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰωάννου (στὸ περιθ. ἦν ἐξ ἑτέρας ὁ Ἰωάννης ἔσχε γυναῖκα δηλονότι) τυχόν καὶ τὴν ἀνεψιάν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ δισὶν ἀδελφοῖς ἐπιτρέπει ζευχθῆναι. **11** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος θ΄

1,3 παρᾶσχοι : παρᾶσχη. **1,4** τὰ δύο δέ : τὰ δύο. **1,6** πέμψη : πέμψει. **3** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **7** Στὸ τέλος τῆς παραγράφου ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς : Τοῦτο δὲ νόησον, ὡς ἐν γάμῳ εἶναι τὴν γυναῖκα καὶ οὐχ ἔν μνηστεία. Μετὰ ἀκο-λουθεῖ ἡ παράγραφος **17,8,6** εἶποι : εἶπει. **9,3** Ἡ φράση Ἡ δὲ τελεία . . . συνα-νέσεως δὲν ὑπάρχει. **9,4** καὶ τοῖς συγγενέσιν : αὐτοῖς. **10,3** γίνεσθαι : γενέσθαι. **10,9** Μετὰ τὴν λέξη μητρὶ ἢ σειρὰ τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς: τὸ ἐκ ταύτης κέρδος ἐστὶν ἐκ τοῦ συμφώνου τῆς ἀπαιδείας, τὸ τέταρτον τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, τὸ δὲ λοιπὸν κτλ. **10,10** τῆς παιδὸς εἶναι : εἶναι τῆς παιδός. **11,15** προφάσει : προσφά-σαι, τοῦ ἐξ ἀπαιδείας συμφώνου : τὸ ἐξ ἀπαιδείας σύμφωνον. Μετὰ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο **m** στῆ σελ. 520, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον . . . ἀκριβέστερον.

Οἱ παράγραφοι **12** καὶ **13** δὲν ὑπάρχουν. **14,2** ἀφριμένα : ἀφρινούμενα. **14,7** Ἡ λέξη αὐτήν δὲν ὑπάρχει. **14,9** ἐπὶ ἰδίου τοῦς : ἐπὶ τοῖς ἰδίοις. **14,11** τοῦτον : τοῦτο. Οἱ παράγραφοι **16** καὶ **18** δὲν ὑπάρχουν. **19** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο r στὴ σελ. 524, Ἰστέον, ὅτι ὑπαιξουσίων ... καὶ ἐξῆς, ὅπου 2 παίδων : παιδιῶν. **10** Οἱ λέξεις ἐν τῷ λέγοντι ... καὶ ἐξῆς δὲν ὑπάρχουν. **20,9** Ἡ λέξη ὑπεῖεν δὲν ὑπάρχει. Τὸ σχόλιο ss στὴ σελ. 524, ποῦ ἀναφέρεται στὴν παράγραφο αὐτὴ εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο. **21,3** μενεῖ : μένειεν. **21,9** οἰκιάσεται : οἰκιάσεται. **22,3** Στὶς λέξεις τὰ δέκα πρόσωπα ἀναφέρεται ἡ φράση Τὰ δέκα πρόσωπα ταῦτα εἰσι : πάπιος, μᾶμμη, πατήρ, νῖος, θηνάτηρ, ἔγγονος, ἐγγόνῃ, ἀδελφός, ἀδελφῇ, ποῦ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. **23,11** τούτων : τούτου. **23,12** εἰ δέ : εἰ δέ τούτου. **23,15** αὐτοῦς : αὐτοῖς. **24,4** καὶ αἰθῖς : καὶ ἄπαν αἰθῖς. **24,7** Μετὰ τὴν λέξη μέρος ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο x στὴ σελ. 528, Τὸ φιλοτιμίας ... παίδων, ὅπου 4 πλήρ : πλέον. 6 δευτερογαμῖσας : δευτερογαμῖσας. 9 δευτερογαμῖσάσης : δευτερογαμῖσῆς. **24,10** Οἱ λέξεις ἐλθούσης ... εἰς αὐτὴν δὲν ὑπάρχουν. **25,5** ὥστε : ὡς. **25,8** αὐτοῦς : αὐτοῖς. **25,9** Οἱ φράσεις Ἰστωσαν γάρ ... καὶ τῶν διαδόχων δὲν ὑπάρχουν. **25,18** φανεῖεν : φανοῖεν. **26,2** Οἱ φράσεις οὐ γὰρ ἐφίμεν ... ἡτημάσθησαν γάμοις δὲν ὑπάρχουν. **27,1** εἰ : οὐ. **27,5** φήσειε : φήσει. **27,6** λύεσθαι : λύεσθαι τε. **32** Τὸ σχόλιο g στὴ σελ. 532, Ὁ δὲ ν' κανών ... χοιρώδης βίος, ποῦ ἀνήκει στὴν παράγραφο αὐτὴ, εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο, ὅπου 2 ἀστιλλευτός : ἀστηλιευτός. **33,3** Μετὰ τὴν λέξη παρεκτείνεται εἶναι οἱ λέξεις τοῖς βουλομένοις. **33,15** ὅσα : ὁπόσα. **33,19** γνωρισθήσονται : γνωσθήσονται. **34,3** ταυτήν : ταυτὴν τήν. **34,6** οἴκῳ κατέχειν : κατέχειν οἴκῳ. **35** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ι'

1,2 κατατρίγη : παρατρίγη, ἀποτίμησιν : ὑποτίμησιν. **1,8** Οἱ φράσεις μετὰ γάρ ... σβέννεται ἢ πρᾶσι δὲν ὑπάρχουν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Σημείωσαι ὅτι ἐπὶ τῆς ἀδιατιμῆτου προικὸς οὕτω γίνεται ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀντιστροφῆς ἀντιστρέφονται μόνον τὰ περισσώζομενα. Οὐτε δὲ τι τῶν διαφραζέντων χρόνῳ ἢ πυρὶ ἢ ἀρπαγῇ ἢ τελευτῇ εἶπερ εἰσι δοῦλοι καὶ ζῶα ἀπαιτεῖται, οὔτε τρίτον τῶν περισσώζομένων ἢ τῶν διαφραζέντων. Ἐκείνων δὲ μόνον ἀπαιτεῖται τὸ τίμημα, ἄπερ ὁ ἀνὴρ ἀσώτως διέφθειρεν ἢ κύβοις χρώμενος ἢ ραθυμία πολλῇ ἢ ὄν ὁ ἀνὴρ διέπρασσαε καὶ τούτων τὸ τίμημα ἀπαιτεῖται. Αἰδοῦναι δὲ καὶ τροφεῖα τῇ γυναικὶ εἰ μὴ κατάχρεώς ἐστιν ὁ ἀνὴρ. Εἰ δὲ χρέεσιν ὅστος ὑπόκειται μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς προικὸς διαμερίζεται ὁ λοιπὸς βίος τοῦ ἀνδρός, εἰς τε τὰ τροφεῖα καὶ τὰ χρεῖα κατὰ τὸ ἀνάλογον ἤγουν κατὰ τὸ οὕτω πως καλούμενον ἰδιωτικῶς βαρέας (sic). Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀδιατιμῆτου ἐπὶ δὲ τῆς διατετιμημένης ἀντιστρέφεται μὲν πᾶσα ἡ διατίμησις, εἰ μὴ που πῦρ κατέκαυσε τὸ οἶκῆμα ἢ δυνάστης ἢ πολέμιος ἤρπασε τὰ ζῶα ἢ διέφθειρε τὸν ἀμπελῶνα ἢ ἄλλο τι τῶν κινητῶν ἢ ἀκινήτων κατέσχευε ὁ τύραννος. Τρίτον δὲ τῆς διατετιμημένης καὶ τροφεῖα δίδονται καὶ αὐτὰ, εἶπερ μὴ χρεωστῆι ὁ ἀνὴρ. Χρεῶν δὲ προσόντων συναριθμοῦνται καὶ αὐτὰ τοῖς λοιποῖς χρέεσιν τοῦ ἀνδρός. Καὶ οὕτω κατὰ τὸ ἀνάλογον ὡς εἰρηται ἐπὶ τῆς ἀδιατιμῆτου γίνεται καὶ ἡ τούτων ἀπόδοσις, ἦτοι τοῦ τρίτου καὶ τῶν τροφείων καὶ οὐ προτιμῶνται καὶ ταῦτα τῶν ἄλλων χρεῶν καθάπερ ἢ προῖξ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῆς διατετιμημένης προικὸς τρίτον ἀπαιτεῖται, οὐ τῶν ἀπολλοτότων πραγμάτων ἢ πυρὶ ἢ ποταμῷ ἢ ἀρπαγῇ τυράννων ἄλλὰ μόνον τῶν ἀντιστρέφομένων. Κατόπιν ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο h στὴ σελ. 536, Αἰξήσιν ἐνταῦθα ... ὑπόκειται εἰς τὴν μείωσιν, ὅπου 1 Οἱ λέξεις τῆς προικὸς δὲν ὑπάρχουν. 2 φυσικοῦ : φυσικῆς. 3 γέννηται : γένοινται. 2 Στὸ σχόλιο c στὴ σελ. 537, ποῦ ἀνήκει στὴν παράγραφο αὐτὴ, ἡ λέξη διδομένων δὲν ὑπάρχει. **2,4** ἀτίμητα : ἀδιατιμῆτα. **5,1** τὴν διατετιμημένην : διατετιμημένην. **7,1** οὐχί : οὐχ. **12,2** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη συμβολαίῳ ὑπάρχουν οἱ λέξεις ἤγουν τῇ ἀποδείξει. **15,1** Στὴ λέξη ἐξωτικῶ ἀναφέρεται τὸ σχόλιο, ποῦ εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο Ὁ ἐξωτικὸς ἐστὶν ὁ ἐπέκεινα ὄν τοῦ ἔκτου βαθμοῦ. **20,1** γυναικί : γυναικί. **23,1** ἀτεξουσίας : ὀπεξουσίας. **24,1** Ἐὰν ἐν συνεστώτι : Ἐὰν συνεστώτι. **24,4** νικᾶ : νικᾶ τόν. **24,6** τοῖο : τούτου. **26,1** χρημάτων : πραγμάτων. **26** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο c στὴ σελ. 545, Ἡ προῖξ ... πάπιος.

30,3 φησίν : οὕτω φησίν. 33 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 35,2 ἡ γυνὴ ἀκίνητον : ἀκίνητον ἢ γυνή. 38,1 προῖξ : ἢ προῖξ, προγενεστέρον : προτέρον. 40 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ρ στὴ σελ. 551, Σημείωσαι δὲ ὅτι . . . ὑποβόλου, ἔπου 5 τοῦ γάμου : τῶν γάμων. 41, 1 Πατὴρ : Ὁ πατὴρ. 41,1 ἐξ αὐτῶν : ἐξ εαυτῶν. 44 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο υ στὴ σελ. 552, Τοῦτο δὲ μόνον . . . εἰς δευτέροισ γάμοις. 46,6 κινείσθω : κινείσθαι. 46,7 ἐπικτήσῃται : ἐπὶ κτήσεως, καταβάλλῃ : καταβάλλει. 46,8 γινέσθω : γενέσθω. 46,10 Οἱ λέξεις ἢ μετρούμενα δὲν ὑπάρχουν. 52, 5 παρᾶσχοι : παρᾶσχη.

Τίτλος ια'

1,1 ἀπολλουόση : ἀπολνούση. Οἱ παράγραφοι 4 καὶ 7 δὲν ὑπάρχουν. 8,2 διαπεπραμένον : διαπεπραγμένον. 13,8 δικαστηρίον : δικαστοῦ. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ φράσεις Καὶ εικότως . . . μόνῃ σβέννεται ποῦ ἀνήκουν στὴν παράγραφο 18,2. Κατόπιν ἢ σειρά τοῦ καίμενου εἶναι ἢ ἐξῆς : παράγραφοι 17, 16, 18, 19, σχόλιο ρ στὴ σελ. 564, Μὴ δόξης . . . βοηθεῖσαι, παράγραφοι 21, 14 καὶ 20. Μεταξὺ τῶν παραγράφων 16 καὶ 18 ὑπάρχει ἡ παρατήρηση Ἐπὶ τῶν διὰ τοὺς γάμοις δεδομένων πραγμάτων οὐ τρακαίτῃται κατὰ τοὺς νόμους ἀπαίτησις. 15 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 16,1 τῷ υἱῷ ἢ τῇ θυγατρὶ : υἱῷ ἢ θυγατρὶ. Στὸ σχόλιο ρ, 6 ἡλικίας : τῆς ἡλικίας.

Τίτλος ιγ'

1,3 ταύτη : ταύτης. 1,6 ἄλλο τι καὶ ἀσθενέστερον : ἄλλ' ὅτι καὶ ἀσθενέστερον. 1,11 ἀφήσωσι : ἀφήσουσι. 3 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 4,1 πρὸ τοῦ ἀνδρός τελευτησάσης : τελευτησάσης πρὸ τοῦ ἀνδρός. 4,4 υ : ὑπέρωρα. 5,6 διασπάση : διασπάσει. 5,8 ἡ στέρησις : ὑστέρησις.

Τίτλος ιε'

1,3 περιελθεῖν τινος : περιελθεῖν ἡμᾶς. 2,10 ζημιουμένη : ζημιουμένη. 7 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμὴν με κόκκινα γράμματα στὸ περιθώριο. 11,4 ἐπιλέξῃται : ἐπιλέξεται. 13,31 τοῦτο : τούτοις. 14,7 δι' αὐτοῦ : δι' ἑαυτοῦ. 14,11 Ἡ φράση [τὴν κατὰ τῆς γυναικὸς ἐπιβουλήν] δὲν ὑπάρχει. 14,17 Ἡ φράση [ἐκ πάσης τῆς οὐσίας τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καὶ] δὲν ὑπάρχει. 14,19 ἔχοι : ἔχει. 14,20 Ἡ φράση [τῆς περιτενουσῆς . . . προγάμου δωρεᾶς] δὲν ὑπάρχει. 14,29 Μετὰ τὴν λέξιν κατηγορία ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ω στὴ σελ. 584, Ὁ δὲ ν' κανὼν . . . ὑπὸ γυναικός, ἔπου 1 ν' κανὼν : θ' κανὼν. 14 Ἡ λέξις τούτου δὲν ὑπάρχει. 15 Τὸ ι (τι) δὲν ὑπάρχει. 15 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 16,1 φουδεράτοι : φυδεράτοι, οἱ λέξεις [ἦγον ὑπόσπονδοι] δὲν ὑπάρχουν. 16,4 Ἡ φράση [ἦγον ἐν δημοτελεῖ κατασκευάσματι] εἶναι γραμμὴν στὸ περιθώριο. 16, 10 ληγάτους : ληγαταίους. 16,14 τετελεύτηκεν αὐτῆς : αὐτῆς τετελεύτηκεν. 16,16 ἐκλάβῃ : ἐκλάβοι.

B I B A I O N E'

Τίτλος α'

9 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ι στὴ σελ. 592, Τοῦτο δὲ γίνεται . . . τὴν διαθήκην. 12 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ιι στὴ σελ. 594, Λέγομεν δὲ . . . ἰσχὴν ἔχει, ἔπου 1 περὶ κωφοῦ : περὶ κωφοῦ καὶ ἀλάλου κωφομένου. 4 πάλιν φαμέν : πάλιν ἐκείνον φαμέν. 15 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ρ στὴ σελ. 594, Ὡ γὰρ τῶν οἰκείων . . . καὶ οὕτω διατίθεται, ἔπου 6 διορίσατο : διορίσατο. 8 γενομένη : γενομένη διαθήκη. 17 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ρ στὴ σελ. 595, Ὁ δὲ φασί . . . τελευτήση, ἔπου 1 Ὁ δὲ φασί : Ὁ φασί. 3 ἐν αὐτοῖς : παρ' αὐτοῖς. 5 ἔλθειν πολιτεῖαν : πολιτεῖαν ἐπανελθεῖν. 8 ὑποστρέψη : ὑποστρέψει. 9 ἐκ τῆς τοιαύτης αἰχμαλωσίας : ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. 11 τελευτήση : τελευτήσει. 21 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο υ στὴ σελ. 596, Ἐοικεν ὁ νόμος . . . βεβαίου. 22,2 Ἡ λέξις ἐξεῖναι δὲν ὑπάρχει. 25 Τὸ σχόλιο ζ στὴ σελ. 596 ὑπάρχει ὡς ἐξῆς:

Περὶ μυστικῆς ὡς ἔοικε ταῦτα διαθήκης φησί. 25,9 Ἡ φράση καὶ τὰ τούτων ἐγγραφετῶ γνωρίσματα δὲν ὑπάρχει. 25,11 Εἰ μέντοι γε : Εἰ μὴ τοί γε. 25,13 φειδικοίμωσα : φειδικόμωσα. 26 Τὰ δύο σχόλια τοῦ h στη σελ. 598 εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο, ἔπου σχόλ. I, 3 χρόνος : καιρός. 26,1 μείνοι : μένη. 26,3 ἦγε : ὡς γε. 26,6 αὐτὸ τοῦτο : αὐτῶ τοῦτο. 26,10 ἐν ἀγράφῳ : ἐγγράφῳ. 27 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 39. 28 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 29,5 διατιθεμένον : διαθεμένον. 29,7 πρὸς τὴν τοῦ διατιθεμένον : πρὸς τὴν αὐτοῦ. 30,1 ἑαυτὸν : ἑαυτῶ. 30,5 προανέτρεφεν : προανατρέφαι. 32 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 33,2 λεχθέντες : ἐλεγχθέντες. 35,1 διατιθέμενος : διαθέμενος, μὴ βούληται : μὴ βούλοιο. 35,2 εἰληθείσαν : ἢ λυθείσαν. 35,5 σημειώσται : σημείωσε. 40 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 45,1 τὸ λοιπὸν : λοιπὸν. 45,2 ποιοῖτο : ποιεῖτο, φυλάττη : φυλάττει. 45,4 πάντως : πάντα. 45,6 τῆς οὐσίας : οὐσίας. 45,10 δωρεάν ποιεῖ : ποιεῖ δωρεάν.

Τίτλος β'

3,4 αὐτῶν τι : ἑαυτῶν τι. 4,1 Ἡ λέξη [εἰσιν] δὲν ὑπάρχει. 4,2 καστρένσια : καστρέσια. 4,3 ἐστίν : εἰσιν. 4,6 τοῖς παισί : τοῦ παιδίου.

Τίτλος γ'

2,4 ἐτέχθησαν : ἐτάχθησαν. 3,1 Ἡ λέξη ἀδιάθετος δὲν ὑπάρχει. 7,3 διάθωνται : διάθονται. 7,8 Οἱ λέξεις [τὸ τρίτον] δὲν ὑπάρχει. 8,3 Ἡ λέξη νόμμοι δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος δ'

1 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 4. 3, 2 τὴν μοναστήν : τὸν μοναστήν. 3,3 Ἡ λέξη τι δὲν ὑπάρχει. 3,6 διπλῆ : διχῆ, τέμνεσθαι : νέμνεσθαι. 5 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ε'

1 Ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο ὑπάρχει ἡ φράση Περὶ τῆς καθόλου ὀργανωμένης διαθήκης ὅτι κατὰ ἕξ τρόπους ὀργανῶνται. 1,5 διαθεμένον : διατιθεμένον. 1,9 ἐκτρώση : ἐκτρώσει. 2,3 διαγορεύη : διαγορεύει. 2,5 ὅταν : ὅταν τις. 5,2 γένηται γένοιται. 9,1 δεῖ : οὐ δεῖ.

Τίτλος στ'

2 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 3. 5,2 διατιθεμένον : διαθεμένον. 7 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Ἰστέον ὅτι τὴν ὄλην περιουσίαν οἱ νόμοι ὡς ἐν συντόμῳ καὶ σαφεῖ ὑποδείγματι, δώδεκα οὐγγίας τυγχάνειν λέγουσιν. Ἐξ ὧν ἕξεστιν παντὶ τῷ κληρονόμῳ ἔχοντι, ἤρουν ἢ κατιόντα πρόσωπα ἢ ἀνιόντα δίδοναι, ὅθεν ἂν βούλοιο τὰς ὀκτὼ οὐγγίας, ἦτοι τὸ δέμοιρον τῆς ὄλης αὐτοῦ περιουσίας. Τῶν λοιπῶν τεσσάρων οὐγγιῶν, ἦτοι τοῦ τρίτου τῆς ὄλης περιουσίας φυλαττομένον τοῖς κληρονόμοις. Οὐ γὰρ ἄδεια δίδεται παρὰ τῶν νόμων τοῖς ἔχουσι κληρονόμους ἀποστρεφῆν αὐτοὺς γενομένης διαθήκης τοῦ τρίτου τοῖς αὐτῶν περιουσίας. Κληρονόμους δὲ νόμι, ἐπὶ μὲν τῶν κατιόντων, παῖδας καὶ ἐκγόνους καὶ ἀπεκγόνους καὶ κατωτέρω εἰ δυνατόν ἐπὶ δὲ τῶν ἀνιόντων πατέρας καὶ πάππους καὶ ἐπιπάππους. Τοῖς γὰρ ἐκ πλαγίου συγγενέσι οὐδὲν οὐδαμῶς ἀπὸ διαθήκης ὀφείλεται. Ἀνάκειται δὲ ἡ ὑπὲρ τῶν τοιούτων συγγενῶν ἐξουσία, ὡς ὑπὲρ ἀλλοτρίων, εἰς τὴν τοῦ τεθνηξαμένου προαίρεσιν. Μὴ ἐθελόντων γὰρ τούτων οὐδὲν τὸ παράπαν αὐτοῖς δίδεται παρὰ τῶν νόμων, εἰ καὶ ἅπανα ἡ περιουσία ἐνδιαθήκως πρὸς ἀλλότρια δοθῆ πρόσωπα ἀμνημονεύτων ἐν διαθήκῃ πάντῃ τῶν ἐκ πλαγίου καταλειφθέντων. Ἐξ ἀδιαθέτου δὲ καὶ μόνοι εἰς τὴν διαθήκην εἰσάγονται κατιόντων ἢ ἀνιόντων μὴ ὑπόντων ὡς προειρήκαμεν. Στὸ περιθώριο ἀντίστοιχα ὑπάρχει ἡ φράση Περὶ κληρονόμων ἀνιόντων, κατιόντων καὶ ἐκ πλαγίου.

Τίτλος ζ'

3,1 ἐν διαθήκῃ : διαθήκης. 3,9 μετάθεσις : κατάθεσις.

Τίτλος η'

2,6 κληρονομεῖ : κληρονομῆ. 3,2 ἐκάστῳ : ἐκάστω. 4,2 γράφη : γράφει. 7 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Ἐν ἡμέρᾳ ἐ' ἰνδικτ' δ' ἔτους

στ>δ' ἐξητήθη, εἰ χρῆ λαμβάνει μάμμη ἢ πάππον κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ αὐοδή-
 μων Πατριάρχου Ἀθανασίου τὸ τρίτον τῆς περιουσίας τοῦ τεθνεώτος ἀδελφῶν
 περιόντων τῷ τεθνηκότι καὶ πατρός ἢ μητρός. Καὶ διεκρίθη ἵνα τότε λαμβάνει
 τὸ τρίτον ὁ πάππος ἢ ἡ μάμμη, ὅτε ζῶντος πατρός ἢ μητρός οὐκ ἔχει ὁ τεθνηκώς
 ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφόπαιδας ἢ ὅτε ἀδελφοὶ μὲν ἢ ἀδελφόπαιδες ζῶσι, πατὴρ δὲ ἢ μή-
 τηρ οὐ περιέστιν. Εἰ γὰρ ἐν τοῖς ζῶσιν ἐστὶ πατὴρ ἢ μήτηρ καὶ ἀδελφοὶ ἢ ἀδελ-
 φόπαιδες τῷ τεθνηκότι περιεῖναι οὐκέτι λήγεται πάππος ἢ μάμμη τὸ ζητούμενον
 τρίτον. **9,1** Ἀθανασίου : Ἀθανασίου τοῦ Πατριάρχου, φησὶν : οὕτω φησὶν. **9,4**
 μητρῷα : μητρικά. **11** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῆ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ
 σχόλιο ο στὴ σελ. 628, "Ὅπερ συμβαίνει . . . κληρονομοῦσιν, ὅπου 4 τελευτήσῃ :
 τελευτήσῃ. Μετὰ τὸ σχόλιο αὐτὸ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **15 - 17. 12,3** πλήν :
 πλήν δέ. **14** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῆ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Σημειῶσαι, ὅτι ἐν
 τῇ Θεσσαλονίκῃ ἐτελευτήσῃ τις ἀδιάθετος καὶ εἶχε θεῖον, ἀδελφὸν ὄντα τῆς μη-
 τρός, ἀμφιβαλῆ καὶ ἕτερον θεῖον ἀδελφὸν ὄντα τοῦ πατρός ἑτεροβαλῆ ἄλλον δὲ
 τινὰ προσεχῆ κληρονόμον ὁ τελευτήσας οὐκ εἶχεν. Ἀμφιβολίας οὖν ἀναφραίσῃς
 ἐχοῖ κληθῆναι ἐπ' ἴσης τοὺς δύο τοιούτους θεῖους κληρονομίας τοῦ τελευτήσαντος
 ἀνεπιού περιουσίας. Ἐξητήθη τοῦτο ἐν τῇ Μεγάλῃ Συνόδῳ τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ γ' ἰνδικτ. τοῦ στω' ἔτους. Καὶ ἀπεφάνθη ἐκεῖθεν,
 ἵνα προτιμῶνται οἱ ἀμφιβαλεῖς θεῖοι μηδὲν τι λαμβανόντων τῶν ἑτεροβαλῶν κα-
 θάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν, ἀμφιβαλῶν ὄντων καὶ ἑτεροβαλῶν προτιμῶνται οἱ
 ἀμφιβαλεῖς ἀδελφοί. Ὁ γὰρ νόμος οὗτος ἔγγιστα καλεῖ πρὸς κληρονομίαν. Ἐγγιστα
 δὲ τοῦ γένους καὶ μᾶλλον ἀρμόζων πρὸς κληρονομίαν τοῦ ἑτεροβαλοῦς ὁ ἀμφιβαλῆς
 ἅτε δυσὶν ἀρχαῖς καὶ χερσὶν οἴου τοῦ γένους δραττόμενος ἐκείνου, τοῦ ἑτεροβα-
 λοῦς λέγω, δραττόμενον μᾶ. **17,4** τὴν ἐκ τοῦ νόμου : τὴν τοῦ νόμου. **28,12** ἄλλως
 μὲν διῆγε : ἄλλως διῆγε μὲν. **31,10** οὖν : γοῦν. **31,11** κάκεινο : κάκεινοι. **31,18**
 Ἡ φράση ἢ προῖκα . . . κληρονομίαν δὲν ὑπάρχει. **31,19** ποιήσῃ : ποιήσει. **38**
 κληρονόμοι : κληρονόμος. **41,1** διέλη : διέληθ. **43,4** γοῦν : οὖν, σὺ ὁ πρότερος
 γίνῃ : σὺ ὁ Πέτρος γίνου. **43,5** ἐγγραφεῖς : ἐγγραφῆς. **44, 4** Οἱ φράσεις Καὶ γὰρ
 ὁ νόμος . . . τυγχάνῃ δὲν ὑπάρχουν. **48,2** μετ' ἐλευθερίας : περὶ ἐλευθερίας. **50,2**
 καὶ ὁ νόμος : ζῆ ὁ νόμος. **51,9** Ἡ λέξη [ἄλλο] δὲν ὑπάρχει. **51,10** τοιοῦτο : τοιοῦτον.
55,1 ἐστὶν ἢ εἰς : ἐστὶν εἰς. **60,1** ἀγάγηται : ἀγάγη. **64,5** οἷα δὲν ἐστὶν : οἷα ἐστὶν.
66,3 Ἡ λέξη [αὐτοῖς] δὲν ὑπάρχει. **66,4** καταλιμπάνεσθαι : καταλιμπάνειν. **66**
 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῆ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο κ στὴ σελ.
 648, Τὸ ἐκ πορείας . . . λέγεται σκότιος, ὅπου 7 τὸ φύσει : τὴν φύσιν, καὶ ἀντίστοι-
 χα στὸ περιθώριον ὑπάρχει ἡ φράση Τοῦτο ἐναντίον ἐστὶ τῷ νόμῳ. Μετὰ τὸ σχόλιο
 αὐτὸ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Δηπόρηται, ὅτι εἰ ἔξεστι τῷ πατρὶ μετὰ τὸ καταλι-
 πεῖν τοῖς γνησίοις παισὶ τὸ νόμιμον μέρος ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τὸ λοιπὸν κα-
 ταλιμπάνειν ἐνθα βούλεται. Ἄρα γνησίους ἔχων παῖδας καὶ φυσικοὺς πατῆρ, μετὰ
 τὸ καταλιπεῖν τοῖς γνησίοις τὸ τρίτον ὑποκεῖσθαι τοῦ βίου αὐτοῦ· εἴπερ δηλονότι
 μὴ πλειόνων ὄσων οἱ παῖδες ἢ τρίτον οὐχ ἔξει ἄδειαν τὸ λοιπὸν διμοῖρον καταλείψαι
 τοῖς φυσικοῖς; Καὶ διεγνώσθη, ὅτι παίδων ὄντων γνησίων οὐ συγχωρεῖται τῷ πα-
 τρὶ δωρεῖσθαι ἢ ληγατεῦναι τοῖς φυσικοῖς σὺν τῇ μητρὶ αὐτῶν περατῶν μῆς οὐγ-
 γίας, καθὰ καὶ ὁ νόμος διαγορεῖει τῶν τριῶν. **68,5** ἔχη : ἔχει. **74,1** τὰ σωτηριώδη :
 τῷ σωτηριώδη. **75,2** ἐπέτιονγε διαθήκης : ἐπέτιονγε καὶ διαθήκης. **76,2** ἀμνημο-
 νευθεῖς : μὴ μνημονευθεῖς. **78,2** καὶ μὴ παῖδας : καὶ παῖδας. **79,2** Ἡ φράση εἰ
 δὲ ἔφηβος γενόμενος τελευτήσῃ δὲν ὑπάρχει. **80,3** ἐν τῇ τελευτῇ : ἐν τελευτῇ.
81,2 λάβῃ : λάβοι. **81,14** καταλίποι : καταλείποι. **81,17** τούτων : τούτου. **81,23**
 Ἡ φράση Τοῦτο δὲ . . . τὴν γ' νεαρὰν δὲν ὑπάρχει. **82,1** φησὶν : οὕτω φησὶν.
85,3 γεγραμμένω : συγγεγραμμένω. **85,12** παρὰ τοῦ πατρός : παρὰ πατρός.
 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῆ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἡ διὰ τῆς θέσεως ἦγον ἐκείνης
 σχέσεως προσγινομένη συγγένεια, ἀπόλλυται τῇ αὐτεξουσιότητι· καὶ ἡ ἐπὶ τῇ
 τοιαύτῃ συγγενείᾳ κληρονομία συναπόλλυται. **86** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῆ ἀ-
 κολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ι στὴ σελ. 656, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον . . .
 ἀνηρημένη, ὅπου 19 μέρος : κέρδος. 24 ἐαντοῖς : ἐναντοῖς. 25 εἰς ταῦτο·εἰς ταύτην.
87,8 ποιήσῃ : ποιήσει. **87,17** μίαν μοῖραν μόνην : μίαν μόνην μοῖραν. **88,10** ἂν
 βουληθεῖεν : βουληθεῖεν. **89,8** Οἱ φράσεις Εἰ δὲ γαμετάς . . . βουλόμεθα δὲν ὑ-
 πάρχουν. Στὸ περιθώριον τῆς σελ. 174 τοῦ κώδικος, ὅπου καὶ οἱ παράγραφοι 88 καὶ

89, ἐπάνω ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς : Τὰς εἰς δεῦτερον γάμον οὐκ ἐρχομένας γυναῖκας προτιμήσεως ἀξίας εἶναι παρὰ τῶν δευτερογαμουσῶν προστάττομεν. **94,14** διανεμηθήσεται : διανεμηθήσονται . **95** ΝΕΑΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ : Νεαρά τοῦ κυρ-Ἀθανασίου τοῦ Πατριάρχου.

Τίτλος θ'

1,2 ἐκάστῳ : ἕκαστος. **1,3**, ὄν : ὡς. **3** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ε στὴ σελ. 664, Τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν . . . φυλάττεται, ὅπου 9 τὸ γ' αἰεὶ : αἰεὶ τὸ τρίτον. **5** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **7,2** λάβοι : λάβει. **7,5** διαλύσῃται : διαλύσεται. **7,7** ἔλαττον ἤρμοιτέ μοι : ἔλαττόν μοι ἤρμοζε. **10,1** ἀναγκαίως : ἀναγκαῖος. **11** Ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο ὑπάρχει ἡ φράση : Ἰουστινιανὸς διάταξις. **12,1** Ἐν δὲ τῷ : Εἰ δὲ τῷ, διὰ τοὺς νόμους, : διὰ τοὺς νόμους. **16** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο υ στὴ σελ. 670, Τοῦτον τὸν νόμον . . . θανάτου αὐτοῦ, ὅπου 5 ἑτέρους ὄνσι παισὶ : ὑστέροις παισὶ ὄνσι, κληρον : κληρούς. 8 συμβάλλη : συμβάλλει. 11 προεμφωρηθεῖσαν : προεμφωρηθεῖσαν. 26 τελευτήσαντι : τελευτῶντι. **17,24** ἐκ τῆσδε : ἐκ τῶνδε. **18** Ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο ὑπάρχει ἡ φράση Περὶ ὑπεξουσιῶν μοι δοκεῖ ταῦτα φάσκεω. **19,1** τεκνοποιήσας : τεκνογονίας ποιήσας. **21,2** ποιούτο : ποιεῖτο. **21,8** καὶ αὐτό : καὶ αὐτῷ. **22,5** ἐγγόνους : ἐκγόνοις, προεγγόνους : προεκγόνοις. **22,7** τούτων : τούτου. **23** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐν τῷ νθ' βι. τί. α' κεφ. ι' φησί. Λαπάνη ταφῆς ἐστὶ, ἧς ἐκτός οὐ δυνατὸν γενέσθαι ταφῆν οἷον τῇ περὶ τὴν ἐκκομιδὴν καὶ τὸ τίμημα τοῦ τόπου καὶ τὸ ἀγαγεῖν τὸ λείψανον ἀπὸ ξένης καὶ τὸ περὶ τὴν φυλακὴν τοῦ σώματος καὶ τὴν ἔνδυσιν καὶ σορὸν καὶ τὸ παραθέσθαι αὐτό. Ὅυτε δὲ κόσμια, οὔτε τι τοιοῦτον δεῖ συνθάπτειν, ὅπερ οἱ ἀπλούστεροι ποιοῦσιν. Ὅμοίως φησὶ ἐν τῷ νγ' κεφ. τί α' τοῦ τοιοῦτου βι . . . Λαπαρήματά φησι καὶ τὰ μῦθα καὶ ἡ τιμὴ τοῦ τόπου καὶ τὸ τέλος καὶ ἡ σορὸς καὶ ἡ στολὴ καὶ εἰ τι διὰ τὸ σῶμα πρὸ τοῦ ταφῆται δαπαρηθῆ. **26,2** κατέχεται : παρακατέχεται : **29,2** καταλείψη : καταλείψει. **30,3** αἰτία : αἰτίαν.

Τίτλος ι'

1,A8 ἕβρον αὐτοῖς : αὐτοῖς ἕβρον. **1,A11** φαρμακός : ὡς φαρμακός. **1,B1** ὁ νῖδς συμμίξει ἐναντόν : ὁ νῖδς αὐτῶν συμμίξει. **1,B4** ζημίας ὑπομείναι : ὑπομείναι ζημίας, παρασκευάση : παρασκευάσει. **1,C12** ἐγκαταλέξη : ἐγκαταλέξει. **1,D3** συναρέση : συναρέσει. **1,D4** ἐπιλέξη : ἐπιλέξεται. **1,D24** ἀναξίων : τῶν ἀξίων. **1,E9** αὐτῶν : αὐτοῦ. **1,F4** τελευτήση : τελευτήσει. **1,F11** μὴ ἐν ἄλλαις : μὴ ἐν ἄλλοις. **1,G4** ἀμελήση : ἀμελήσει. **1,G8** μὴ ἔχοι : μὴ ἔχει. **1,H5** Μετὰ τὶς λέξεις τὰς ἀγίας ἐπὶ τὰ συνόδους ἡ σειρά τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς : τὴν ἐν Νικαίᾳ πρώτην, τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην, τὴν ἐν Χαλκιδόνι, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει δευτέραν ὡσαύτως τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τρίτην καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ δευτέραν. **1,I7** περὶ τούτους : περὶ τούτου. **1,I10** τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας : τῆς ἐκκλησίας τῆς καθολικῆς. **1,K7** ἀναστρέψωσι : ἀναστρέψουσιν. **1,K9** ἀποδίδοται : ἀποδίδονται. **1,M4** τελευτήση : τελευτήσει. **1,N3** ἀνήκει : πάλιν ἦκειν. **1,N9** Ἡ λέξη τινὰς δὲν ὑπάρχει. **2,B4** Στὴ λέξη πούβλικον ἀναφέρεται ἡ φράση δεδημοσιευμένον καὶ πρόδηλον, ποὺ εἶναι γραμμικὴ στὸ περιθώριο ἀντίστοιχα. **2,C8** Ἡ φράση ἢ περὶ τῶν ἐξωτικῶν γραφομένων δὲν ὑπάρχει. **2,D10** καὶ ἐλευθεριῶν : ἐλευθεριῶν. **3,6** παρὰ τῶν κληρονόμων ἀποκληροῦσθαι : παρὰ τῶν νόμων ἀποκληροῦσθαι. **4,2** καρήναι : ἀποκαρῆναι, εἰς μοναχοὺς : μοναχοῦς. **5,1** γενόμενος ἀχάριστος : ἀχάριστος γενόμενος. **5,2** τῶν ἀδελφῶν : τοῦ ἀδελφοῦ. **8,2** διεκδικεῖ : διεκδικῆ.

Τίτλος ια'

3 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐκ τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχείον. Ἐάν ὁ διαθέμενος εἶπη τρέφεσθαι τὸν ἀνηβον ἕως ἔφηβος γένηται, ἕως ἡ' χρόνων ὁ ἀνὴρ γένηται καὶ ἕως ἡδὴ ἢ γυνή, ὀφείλουσι τρέφεσθαι ἐκ τῶν πραγμάτων τοῦ διαθεμένου. Εἰ δὲ ἀπροσδιοριστῶς εἶποι ὁ διαθέμενος διατρέφεσθαι, ἐκ τῶν αὐτῶν πραγμάτων τινὰς καὶ οὐ δηλώσει ἕως πόσου καιροῦ, δεῖ τοὺς τοιοῦτους ἕως οὐ ζῶσιν ἀπολαμβάνειν ἐκ τῶν τοῦ διατιθεμένου πραγμάτων τὰς διατροφάς. **4** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἦγουν τὰ μετὰ δισταγμοῦ καὶ προσ-

διορισμοῦ τινος ἐώμενα· οἷον λεγατεύω τῷ δέινῳ τόδε, ἀλλὰ ἐὰν καὶ αὐτὸς ποιῆση τόδε, ἢ ἀλλὰ ὅταν γένηται τόδε, ἢ ὅταν παρέλθῃ τοσοῦτος καιρὸς. **6,2** ληγατάριος : λεγάτωρ, βοῦν : γοῦν. **6,3** αὐτόν:αὐτό. **11,1** διαθεμένον : διατιθεμένον. **13,1** Ἀνθρώπου μὲν : Ἀνθρώπων. **14,2** δείξης : δείξεις. **19,4** οὐ δύναται : οὐ δυνάμεθα. **22,1** κινήτων : κοινῶν. **31,1** ἀγωγῆς : διαγωγῆς. **35,3** περιέχονται : περιέχεται **35,4** αὐτόν : αὐτῶν. **38,2** Ἡ φράση εἰ δὲ οὕτω ληγατεύσω ἀγρόν καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν δὲν ὑπάρχει. **39,2** συλλεγῆναι : συλλεχθῆναι. **40,1** βόας δύο : βόας. **41,3** ἴ·υ : νομίσματα δέκα. **45,3** ὅστις : ὅ,τις.

Τίτλος ιβ'

1 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **3**, καὶ κατόπιν ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ὁ κουράτωρ τῆς γαστροῦ λέγεται ὁ διδόμενος ποιεῖν ἀκριβείαν περὶ τοῦ ἐγγυσηνομένου κληρονόμου καὶ μέλλοντος γεννᾶσθαι· καὶ ἕτερος κουράτωρ πραγμάτων ὄφρατικῶν καὶ προκουράτωρ ὁ πάντων ὑπερέχων τῶν τοῦ ὄφρατου καὶ λογαριάζων καὶ ἀναγραφόμενος· κουράτωρ δὲ καὶ προκουράτωρ τοῦ βασιλείως, ὁ γενικός καὶ ὁ σακελάριος. Λέγεται προκουράτωρ καὶ ὁ διοικῶν πράγματα ἀλλότρια καὶ ἐντολὴν τοῦ δεσπότης ἢ παρόντος ἢ δι' ἐπιστολῆς ἢ δι' ἀγγέλου καὶ ἢ πάντων τῶν πραγμάτων ἢ ἐνός καὶ ὁ ἐνταλθεὶς ἀπαγαγεῖν πρᾶγμα ἢ ἐπιστολὴν ἢ ἀγγελίαν. **2** Ἡ παράγραφος αὐτὴ ἀκολουθεῖ μετὰ τὸ προηγουμένο σχόλιο. **3,2** ἀφήσωσιν : ἀφίσσωσιν. **3,3** ἐπιστήσωσι : ἐπιστήσουσι. **3,4** λεγίτιμος : λεγέτιμος. **3,13** ἐξετάση : ἐξετάσει, στέρξη : στέρξει. **7** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ε στὴ σελ. 710, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον οὕτως ὁ Βέστης . . . τὰ ἐνδέοντα, ὅπου **3** ὄφρατος : ὄφρατην. **5** μὴ παραπέμπεσθαι μετὰ τὸν τοῦ ἐπιτρόπου θάνατον εἰς κληρονόμους : εἰς κληρονόμους μὴ παραπέμπεσθαι μετὰ τὸν τοῦ ἐπιτρόπου θάνατον. **10** εἰ περιέστιν : ὑπερίεστιν. **8** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ι στὴ σελ. 710, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον οὕτως ἠρμήνευσεν . . . ἢ ἐπιτροπή, ὅπου **1** ἠρμήνευσεν ὁ Μάγιστρος : ὁ Μάγιστρος ἠρμήνευσεν. **10** διδάξη : διδάξει. **18** Ἡ φράση οἷον τῷ ἀνήβω δίδοται δὲν ὑπάρχει. **21** ἐπιτροπή : ἐπίτροπος. **26** προσταγῶσιν : προσταχθῶσιν. **13,2** Ἡ φράση ἢ ἐξ αἰτήσεως . . . τοῦ ἀνήβου εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριον μὲ σῆμα ὅτι πρέπει νὰ τεθῆ μετὰ τὸ δίδοται **13,3** Ἡ λέξη κουράτωρ δὲν ὑπάρχει. **14** Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **15**. **14,2** ἔστι δὲ ποτε : ἔστι δ' ὅτε. **18** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **22** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ιι στὴ σελ. 712, Περὶ τούτου . . . ἱερώμενον, ὅπου **3** καὶ καθαιρούσι : καθαιροῦσι. **4** ἱερώμενον : ἱερωμένον. **23** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **25** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο χ στὴ σελ. 714, Οἷον εἰπεῖν . . . ἐρχόμενος, ὅπου **1** οἷον εἰπεῖν : οἷον τοῦ εἰπεῖν, ἐπίσκοπος : ἐπίτροπος. **32,1** κέ' : εἴκοσιν, ἐπιτροπειθεὶς : ἐπιτροπενθεὶς. **35,3** καλοῖτο : καλεῖτο. **35,5** κάκεινο : κάκεινῳ. **35,9** οἰκείων τούτῳ : οἰκείων. **37** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο η στὴ σελ. 716, Ἐξκουσατεύων . . . κουρατωρείας, ὅπου **1** Ἡ λέξη Ἐξκουσατεύων δὲν ὑπάρχει. **7** Οἱ λέξεις ἐπιτροπῆς τε καὶ κουρατωρείας δὲν ὑπάρχουν. **38,3** αὐτοῖς : αὐτούς. **38,5** δανείση : δανείσει. **38,6** γωομένης : γωομένοις. **38,9** πάντως : πάντα. **40,1** δανείση : δανείσει.

Τίτλος ιγ'

1,2 τοῦ τελευτήσαντος : τοῦ τελευτῶντος. **2** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

B I B A I O N Σ Τ'

Τίτλος α'

2,1 λέοντα, λύκον : λύκον, λέοντα. **5,2** οὐ μὲν : οὐ μὴν. **5,3** δοῦλον : δούλου. **6,3** τῶν ὀφθαλμῶν : τὸν ὀφθαλμόν. **7,2** διὰ τοῦτο : διὰ τούτου.

Τίτλος β'

4,3 πάπῳ ἤγουν πατρί, ἀδελφῷ : ἤγουν πατρί, ἀδελφῷ, πάπῳ. **5,2** κατηγορήση : κατηγορήσει. **6,4** καὶ αὐτὴν : καὶ αὐτῆ. **7,3** προβάλῃται : προβάλλεται. **9,2** εἰς ἐκούσαν : ἐκουσίως. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα

στό σχόλιο γ στή σελ. 732, "Ἦγουν τῶν εἰς ἐκοῦσαν . . . ἡμαρτηκός. 10 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 12 καὶ κατόπιν ἡ 11. 13,4 συμπαίξει : συμπλέξει. 13,6 εἶρη : εἶθρο. 13,8 προαστείοις : προστασίσις. 13,16 συνελθόντα : συνευρεθέντα. 16,2 αὐτῷ τοῦτο : αὐτὸ τοῦτο. 17,9 ἀτελῆ : ἐντελῆ. 17,11 μετέρχεσθαι : μετέρχεται. 17 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἡ σειρά τῶν παραγράφων εἶναι ἡ ἐξῆς : 23, 18, 19. 19 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ὁ διδοῦς μετὰ οἰκειάς θελήσεως καὶ γνώμης τῶν μελλόντων γίνεσθαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐπὶ τῷ γενέσθαι ἐν ἐκείνῳ μοιχείᾳ ἢ φθορᾷ ἀλλήν ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα ὡς μοιχὸς τιμωρεῖται. 23,16 κατὰ νόμους : κατὰ τοὺς νόμους. 23,19 πᾶσαν τοῦ ἀνδρὸς : τοῦ ἀνδρὸς πᾶσαν. 25,2 διαπράξῃται : διαπράξεται. 25,3 Ἡ φράση καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ εἰσχομιζέσθω δημοσίῳ δὲν ὑπάρχει. 27 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος γ'

3,3 συνεφθάρησαν : προσεφθάρησαν. 5,4 γινέσθω : γενέσθω. 7 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. 7,1 τοιοῦτον ἀφορίζει καὶ : τοιοῦτον δὲ καὶ ἀφορίζει. 8,1 Ἡ λέξις κυροῦ δὲν ὑπάρχει. 8,4 κατὰ τοὺς νόμους : καθὰ τοῖς νόμοις. 8,5 ἐαυτήν : αὐτήν.

Τίτλος δ'

1,3 συμφθειρόμενοι : φθειρόμενοι. 1,4 μετριάιν : μητριάιν. 1,5 πατρώος : πατροῖος. 4 Τὸ [οἶ] δὲν ὑπάρχει. 5,4 συγγνωσθήσεται : συγγνωμονηθήσεται.

Τίτλος ε'

3,4 δεῖ τοῦτο : τοῦτο δεῖ. 5,2 βούληται : βούλεται. 8,1 [οῦ] κατακρίνεται : κατακρίνεται. 13 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο η στή σελ. 750, Ἀπελάτης . . . κλέπτης, ἔπου 1 Ἀπελάτης : Κυρίως ἀπελάτης. 15,1 καὶ τῶν ἐν αὐτῷ : τῶν ἐν αὐτῷ. Στὴ σελ. 205 τοῦ κώδικος, ἔπου ὑπάρχει καὶ ὁ τίτλος ε', στὸ περιθώριο εἶναι γραμμένα τὰ ἐξῆς : Τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχείον : Ἐξεστὶν ἐκ τῶν κυβευόντων κλέπτειν, εἴτε συγκυβέυει τούτοις ὁ βουλόμενος κλέπτειν, εἴτε καὶ μή. Οὐδεὶς δὲ ἄκων κυβέυειν παρὰ τινος ἀναγκάζεται. ὁ δὲ τὸν μὴ θέλοντα κυβέυειν καταναγκάζων ἀναλόγως τιμωρεῖται.

Τίτλος στ'

1.1 Οἱ λέξεις κᾶν φονεῖση δὲν ὑπάρχουν. 1,4 φονεῖση : φονεύσει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενά στὸ σχόλιο ε στή σελ. 750, Καὶ ὁ ἡ' κανὼν . . . ἡμίνατο, ἔπου 8 αἰ ἀμβλωτριδία : αἰ τὰ ἀμβλωτριδία, διδοῦσαι καὶ : διδοῦσαι τε καὶ. 14 ἀκουσίον : ἐκουσίον. 2,3 χρεῖαν ἀναγκαίαν : ἀναγκαίαν χρεῖαν. 4,6 κατὰ νόμους : κατὰ τοὺς νόμους. 4,17 βίον ὁ φονεὺς μετέλλη : ὁ φονεὺς βίον μετέλλοι. 4,20 τούτῳ : τοῦτο. 4,23 παντοίως : παντελῶς. 6,3 συμπράξαντας : συμπράξαντες. 6,5 Ἡ φράση μοῖραν . . . τὴν τοῦ φονεῦς δὲν ὑπάρχει. 7,1 ἡμφας : ὕμφας. 9,4 τοῦτο : τοῦτον. 9,6 ἐξοριζέτωσαν : ἐξορισέσθωσαν. 11,2 τούτων : τοῦτον. 15,1 ἐν τοῖς εἰσόδοις : πρὸς τοῖς εἰσόδοις. 18 κατακρίνεται : κρίνεται. 21,6 ποιοῦντες ἔργον : ἔργον ποιοῦντες.

Τίτλος ζ'

1 Τὸ σχόλιο α στή σελ. 758, Τοὺς τοιοῦτους . . . μεγάλου Βασιλείου, ποὺ ἀναφέρεται στὴν παράγραφο αὐτὴ, ὑπάρχει στὸ περιθώριο. 1,4 Οἱ λέξεις εἴτε ξιφῶν ἢ ροπάλων εὐρίσκονται μετὰ τις λέξεις ἀρπαγῆν ἐποιήσαντο. 5,2 Οἱ φράσεις εἰ μὲν ἴδιον . . . αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπάρχουν. 10,2 ἐπιμείνανεν : ἐπιμείναν. 12,3 τιμωρεῖται : τιμωροῦνται. 13,1 τοῦ ἔτι ἀμφισβητησίμου : τὸν ἔτι ἀμφισβητήσιμον.

Τίτλος θ'

4,1 οὔτε ἐὰν λάβῃ, ἵνα συκοφαντήσῃ τινά : οὔτε ἐὰν λάβῃ ἵνα συκοφαντήσῃ, οὔτε ἐὰν μὴ λάβῃ, ἵνα μὴ συκοφαντήσῃ τινά. 6,2 διαρῶξῃ ἢ καύσει αὐτήν : διαρῶξῃ αὐτήν ἢ καύσει.

Τίτλος ι'

2,3 περιπέση : περιπέσει.

Τίτλος ια'

2,1 χριστιανὸν ἀνδράποδον : ἀνδράποδον χριστιανόν.

Τίτλος ιβ'

2,1 τῆ σωτηρία : τὴν σωτηρίαν. 4,2 κείμενον : κειμένον.

Τίτλος ιγ'

4,1 ἀγοράση ἢ πωλήση αὐτὸν ἢ δωρήσεται : ἀγοράση αὐτὸν ἢ δωρήσεται ἢ πωλήση.

Τίτλος ιδ'

1,1 μνημονεύση : μνημονεύσει. 7 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Βλαπτικοὶ λέγονται ὅσοι κρυφίως παρεισπράξεις ποιοῦσιν· αἱ λανθάνουσαι τοὺς πολλούς, τὰ κοινὰ βλάπτουσι. Τοῦτον γοῦν τὸν βλαπτικὸν εἶ τις ἀτιμάσει διὰ τῆς φανερώσεως τῶν πραγμάτων ὧν πράττει, οὐ καταδικάζεται. 9,2 παραχωρήση : παραχωρήσει. 9,5 ἐπὶ τῆ φυλακῆ : ἐπὶ φυλακῇ 10,2 χαλάζοντες : χαλάσαντες, ἢ μὲν ἄλλως : ἢ ἄλλως. 10,3 ἐργάσονται : ἐργάζονται. 11,2 γενομένης : γινομένης. 11,7 ἐργάσεται : ἐργάζεται. 13,1 ληγάτος : λεγατάριος, ἐφεύροι : ἐφεύρη.

Τίτλος ιε'

4,1 ἀγωγή : ἐπαγωγή. 5,1 ἀπαιτοῦντες τόκων : τόκων ἀπαιτοῦντες. Οἱ παράγραφοι 7 καὶ 8 δὲν ὑπάρχουν.

ΕΤΕΡΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Τίτλος α'

4,7 ἐν βασιλίδι : ἐν τῆ βασιλίδι. 4,9 μαγκύφι : μαγγύφι. 6,4 Οἱ λέξεις τὸν αὐτὸν δὲν ὑπάρχουν. 8,2 συγκλητικῶν : συγκλητῶν.

Τίτλος β'

2,1 ἐμποδίση : ἐμποδίσει. 2,2 μὴ πληρωθῆναι : πληρωθῆναι. 21,1 παραδρομή : παραδομή. 24,1 ἐπέχει : ἔχει. 26,2 [μῆ] κωλύων : κωλύων. 32,2 βέβαιον : βίαιον. 36,1 ἀποκαταστήσαι : ἀποκαταστήναι. 40,1 νόμον : νόμω, δεχθέντα : λεχθέντα. Οἱ παράγραφοι 41 καὶ 42 εἶναι γραμμένες στὸ περιθώριο.

Τίτλος γ'

2,2 διὰ τοι : διὰ τι. 5 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὑρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 6. 5,1 ἔκγονοι : ἔργονοι. Οἱ παράγραφοι 8 - 10 δὲν ὑπάρχουν. 12,2 πέμπεσθαι : πέμπεται, ἡ φράση δοκεῖ . . . πίπτει δὲν ὑπάρχει. 25,1 γεννάσθαι δοκεῖ : γενᾶται. 30,2 ὁμοκῆρους : ὁμοκῆρους. 34 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 38,1 κουνδουνοέκτι : κουνδουνοῦκτι. Οἱ παράγραφοι 44 καὶ 45 δὲν ὑπάρχουν.

Τίτλος δ'

1,8 ἦγον : ἦτοι. 1,9 ἀπηγορευμένην : ἀπηγορευμένον. 3,6 χειροτονηθῆ : χειροτονηθεῖ. 5,3 Ἡ λέξη ἵνα δὲν ὑπάρχει. 7,4 μοναχῶν : μοναχοῦ. 8,4 Ἡ λέξη οἰκειάν δὲν ὑπάρχει. 9,13 Ἡ λέξη ὀργόου δὲν ὑπάρχει. 10,1 πρώτην : πρότερον. 11,4 γένουτο : γένηται. 11,10 Οἱ λέξεις καὶ ἀποκατασταθῆσεται δὲν ὑπάρχουν. 11,11 ἡ φροντίδα : ἡ τὴν φροντίδα. 14,2 ἄκοντας : ἄκοντα. 14,3 παραγενέσθαι : γενέσθαι. 14,5 τοῦτο : τούτου. 15,2 δικάσει : δικάζει. 16,4 χωρίση : χωρίσει. 17,5 καί : δέ. 17,14 ἡμῶν τήν : τὴν ἡμῶν. 17,15 χρόνον τοῦ ἐνιαυτοῦ : τοῦ ἐνιαυτοῦ χρόνον. 18,10 ἀπελαννόμενον : ἀπελαννόμενος. 19,6 ὧσιν : εἰσὶν 21,4 τῆς καταδίκης : καταδίξης. 21,2 ἐκλήπτωρα : ἐκλήπτορα. 23 Τὰ δύο-σχόλια υἱ στή σελ. 818, Περὶ τούτου . . . τῆς ἐν Καρθαγένῃ καὶ Ἰστέον δέ . . . ἀναρῶσαι, πού ἀναφέρονται στὴν παράγραφο αὐτὴ εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο. Στὸ σχόλ. II,7 ἀναρῶσαι : ἀγοράσαι.

Στὶς λέξεις ἐκποιήσεις ποιεῖσθαι στὸν στίχο 2 τῆς παραγράφου αὐτῆς τὸ κείμενο σταματᾷ, διότι ἀπὸ ἐδῶ καὶ κάτω ὑπάρχει στὸν κώδικα χάσμα ἐνὸς τετραδίου.